

CSIGABIGA ÓVODA

6794 Üllés, Dorozsmai út 10.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Intézmény OM - azonosítója: 202061	Intézményvezető: Marótiné Hunyadvári Zita
Legitimációs eljárás	
Nevelőtestület nevében: Jerneiné Masa Mária Tünde	Szülői szervezet nevében: Héjjáné Kocsis Beáta
A dokumentum jellege: Nyilvános	
A dokumentum érvényessége: 2014. szeptember 01.– Visszavonásig	
Ph.	

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

TARTALOMJEGYZÉK

	Az intézmény bemutatása	3
1.1.	A helyi nevelési program módosítása	3
1.2.	Törvényi háttér	4
	Az óvodánk bemutatása	5
2.1.	Csigabiga Óvoda és Bölcsőde – Üllés	5
2.2	Az óvoda tárgyi feltételei	6
2.3	Az óvoda személyi feltételei	6
2.4	Az óvoda sajátos nevelési gyakorlata	7
3	Óvodakép, óvónőkép, gyermekkép	14
4	Pedagógiai alapelveink	18
5	Az óvodai nevelésünk alapvető céljai	20
6	Az óvodai nevelésünk alapvető nevelési feladatai	22
6.1.	Az egészséges életmód alakítása	22
6.2.	Érzelmi- erkölcsi nevelés és szocializáció	25
6.3.	Az anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés	28
	Az óvodai élet tevékenységformái	31
7.1.	Játék és tanulás	32
7.2.	Művészeti tevékenységek	33
7.2.1.	Mese-vers, dramatizálás, bábozás	33
7.2.2.	Ének-zene, énekes játékok	34
7.2.3.	Rajzolás, mintázás, kézimunka	35
7.3.	Mozgás	36
7.4.	A külső világ tevékeny megismerése	38
7.5.	Munkajellegű tevékenységek	39
	A nevelés tervezése, szervezése	41
8.1.	Hetirend	41
8.2.	Napirend	42
8.3.	A nevelés tervezése, írásos dokumentumok	42
8.4.	A gyermeki fejlődés nyomon követése	44
	Az óvodák hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei	47
	Gyermekvédelmi tevékenységeink	48
10.1.	A szociális hátrányos helyzetű gyermekek nevelése	
	Az óvoda kapcsolatai	
	A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése	
	Az óvodából iskolába lépés feltételei	
	Érvényességi rendelkezések	
	Legitimációs záradék	
	Felhasznált szakirodalom	
MELLÉKLETEK:		
	Eszközlista	
FÜGGELÉKEK		

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

1. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Intézmény neve:

Csigabiga Óvoda és Bölcsőde

OM azonosító: 202061

Rövid neve: Csigabiga Óvoda

Óvoda címe:

► **Csigabiga Óvoda 6794 Üllés, Dorozsmai út 10. sz.**

Alapító, Fenntartó és Felügyeleti szervek

- Üllés Község Képviselőtestülete 6794 Üllés, Dorozsmai út 40. sz.
- Üllés Község Önkormányzata, 6794 Üllés, Dorozsmai ut. 40. sz.

Alapítás időpontja: 2013.február 20.

Az alapító okirat száma: 248/2012. (XII.12.) Üllés Kt. Sz. határozat

Felügyeleti szerve:

- Üllés Község Önkormányzat Képviselő-testülete 6794 Üllés, Dorozsmai út 40. sz.
-

1.1. A helyi nevelési program módosítása

Óvodáink nevelőtestülete a program készítésekor figyelembe vette a módosított Óvodai nevelés országos alapprogramjában foglaltakat, és a hazai neveléstörténet hagyományaira is építettünk. Építettünk eddigi nevelési gyakorlatunkra, valamint a kompetencia alapú nevelés programjának alapelveire is. A programba beépítésre kerültek a TÁMOP 3.1.4 pályázat során adaptált kompetencia alapú óvodai programcsomag elemek, valamint a projekt intézményi fejlesztései, a saját innovációk, és a más intézménytől adaptált jó gyakorlatok.

Az integráló, befogadó nevelésünkkel, a különböző képességű, sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű és tehetséges gyermekek nevelését egyaránt felvállaljuk.

Nevelőmunkánkra jellemző a gyermekközpontúság, a képesség differenciáltság, a komplex fejlesztés, valamint az átmeneteket megkönnyítő nevelés.

A kompetencia alapú programcsomag specialitásainak felhasználása szerkezetében, tartalmában és értékrendjében megújította a helyi nevelési programunkat, melynek megvalósításával kívánjuk megalapozni, előkészíteni az óvodás gyermekek élethosszig tartó tanulási folyamatát.

1.2. Törvényi háttér

A pedagógiai program jogszabályi háttere:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

A kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelete Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Nevelőtestület

2. AZ ÓVODÁNK BEMUTATÁSA

2.1. Csigabiga Óvoda - Üllés

Az óvodai csoportok száma: 4

Az óvodai férőhelyeinek száma: 100 fő

Telefon: 06 - 62 - 282 - 326

E-mail cím: csigabiga@ulles.hu

Honlap cím: www.ulles.hu/intezmenyek

Az óvoda vezetője: Marótiné Hunyadvári Zita

Óvodánk Szegedtől 26 km-re fekvő, 3500 lélekszám alatti község.

Önkormányzat által fenntartott, a gazdálkodási feladatokat a Polgármesteri Hivatal Gazdasági Osztálya látja el. A munkáltatói jogkör gyakorlója a Csigabiga Óvoda és Bölcsőde vezetője.

Az étkeztetést az Önkormányzati Konyha biztosítja.

Távol a várostól, nagy tanyavilággal rendelkező község Üllés, ahol a lakosság 80%-a gyümölcs- és zöldségtermelésből, kisállattartásból fedezi megélhetését. A családok kb. egyharmada 2-3 gyermeket nevel, sok a munkanélküli, kevés a kétkeresős család.

Lakóhelyünkön a mi óvodánk az egyetlen óvoda, így a szülők szabad óvodaválasztása nem realizálódhat. Szeretnénk ezért olyan óvodát kialakítani, ahol valamennyi szülő igénye kielégítést nyer, ahová nem kényszerből, hanem meggyőződésből hozzák a gyermeket. Ennek tudatában egy

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

élményekben gazdag, érzelmi biztonságot adó óvodát szeretnénk, ahol a gyermek fejlődő személyiségét, valamint életkoronként és egyénenként változó testi, lelki szükségleteit figyelembe vevő társadalmi életre való felkészítés folyik.

2.1.1. Az óvoda tárgyi feltételei

Az óvoda eredeti épülete 1900 körül épült, 1 csoporttal, konyhával. A folyamatos bővítések által az évek során 3 csoportos óvoda lett. 1983-tól a gyermeklélekszáma emelkedése által szükségessé vált egy negyedik csoport nyitása, amit az iskola szolgálati lakásából alakítottak ki, és ami 1998-ig működött. 1998-ban bővítették, újították óvodánkat, így a jelenlegi állapot a következő: 4 csoportszoba, 2 mosdóhelyiség, 2 öltözőfolyosó, 1 melegítő, tálalókonyha, 2 mosogatóhelyiség, 1 felnőtt öltöző, 1 felnőtt mosdó, 1 iroda, 1 tisztítószerraktár.

Az udvarunk tágas, fából készült játékeszközökkel rendelkezik. Alapterülete és felszereltsége révén alkalmas gyermekek mozgásigényének kielégítésére, valamint jól szolgálja az „átjárhatóságot”, mivel minden korcsoport együtt játszhat.

Az óvoda eszközszerrendszere

→A játéktevékenységhez és tanuláshoz szükséges alapvető eszközökkel rendelkezünk, részben költségvetésből, részben azon kívüli összegekből /pályázat, szülői támogatás, jótékonysági bevételek/ történt a beszerzés. Várható eszközigeny a program megvalósításához a következő: báb, társadalmi és természeti ismeret-feldolgozó kazetták, különböző készségfejlesztő játékok, a művészeti nevelést elősegítő eszközök. Sajátos nevelési igényű gyermekek részére mozgásfejlesztő játékok beszerzése. A gondozást és az egészséges életmódra való nevelést elősegítő eszközök beszerzése folyamatosan megtörtént.

A kötelező felszerelési és eszközjegyzék a program mellékleteként szerepel.

→Az óvodai meséskönyvek, ismeretterjesztő könyvek, valamint a szakkönyvi ellátottság szintén költségvetésből és költségvetésen kívüli összegekből kerül megvalósításra.

→A kiemelt nevelési feladatunknak, a művészeti nevelésnek az eszközszerrendszere folyamatosan biztosítjuk. A vizuális neveléshez, az irodalmi neveléshez, az ének-zenei neveléshez egyaránt szükséges eszközök biztosítottak. Pótlásukat költségvetésből, szülői hozzájárulással szerezzük.

→A pedagógiai munka és adminisztrációs munka könnyítésére és segítségére IKT eszközök kerültek beszerzésre. **IKT terv a mellékletben szerepel.**

2.1.2. Az óvoda személyi feltételei

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Az óvónők szakmai felkészültsége jó, mindannyian gyermekszerető, humánus beállítású, 5-35 év közötti szakmai gyakorlattal rendelkeznek, akik pályájuk jelentős részét jelenlegi munkahelyükön töltötték.

Felsőfokú végzettségű főállású óvónő:	4
Főiskolai végzettségű főállású óvónő	3
Másoddiplomával rendelkező főállású óvónő, ebből	4
Pedagógiai munkát segítő dajka	3
Pedagógiai munkát segítő pedagógiai asszisztens	1

Az óvodában a nevelőmunka kulcs-szereplője az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus összehangolt munkája hozzájárul az eredményességhez.

A migráns gyermekeket nevelő óvodai dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

A következő képzésekben vettünk részt az utóbbi évek során:

Gyógytestnevelés c. szakvizsgás képzés	1 fő
Beszédfejlesztő pedagógus c. szakvizsgás képzés	1 fő
Fejlesztő pedagógus c. szakvizsgás képzés	1 fő
Drámapedagógia	2 fő
Kooperatív tanítási, tanulási technikák	8 fő
Változásmenedzsment, projektmenedzsment(vezető képzés)	1 fő
Kompetencia alapú oktatási program alkalmazása	3 fő
IKT-Infokommunikációs technológiák oktatásban történő alkalmazása	2 fő
IPR-Integrációs pedagógiai program alkalmazása	8 fő
SNI-Sajátos Nevelési Igényű-együttnevelési tréning	2 fő
Tevékenységek központú pedagógiák	2 fő
Hatékony gyermek megismerési technikák	1 fő
Óvoda –iskola átmenet	2 fő

2.1.3. Az óvoda sajátos nevelési gyakorlata

„Közös úton” - Óvoda iskola átmenetet segítő szakmai program

Innovációnk célja: a gyermekek egyéni sajátosságaira alapozott, megfelelő ütemű, folyamatos, integrált közegben történő neveléssel támogatott, együttműködésen alapuló közös nevelési-oktatási rendszer megvalósítása, a nevelő-oktató munka hatékonyságának növelésére.

Feladataink:

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

- *Programunkban kiemelt helyet kap az óvoda - iskola átmenet továbbfejlesztése. Az óvoda és iskola pedagógusok részvételével az átmenet megkönnyítéséért, az átmenetet segítő éves programot dolgoztunk ki. (mérések 4 éves korban, hospitálások, esetmegbeszélések, szakmai műhely, közös programok)*
- *Az óvoda és iskola között létre jön az együttműködési megállapodás, folyamatos információcsere, hospitálás egymás foglalkozásain, óráin. Kölcsönös információ áramlás biztosítása. Az utolsó óvodai fejlesztési munkájában a leendő tanítónő részt vesz, az első iskolai fejlesztési munkájában az óvónő részt vesz.*
- *A gyerekek szeretnek iskolába járni, szorongásmentes légkör, egyéni képességeiknek megfelelő tevékenykedtetés biztosítva van. A kudarckerülő, kompenzációs neveléssel-oktatással a gyermekek hamarabb sikerélményhez jutnak.*
- *Iskolaérettség elérését támogató, tudatos pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb rész-képesség zavarok kialakulásának megelőzése, megoldási késztetés, **monotónia tűrés, figyelemkoncentráció, az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása**)*
- *A szülőkkel való szorosabb és jó kapcsolattartás segíti az iskolában folyó munkát, a tanulást megszerettetni a gyerekekkel.*
- *Megvalósul az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulóink együttnevelése - oktatása. Az egyéni különbségeket figyelembe véve a gyerekek, tanulók személyiségstruktúrájának optimális fejlesztése, széleskörű kompetenciafejlesztés, a szülői házzal való szorosabb együttműködés kialakítása.*
- *A roma származású és nem roma gyerekek együttnevelésével, a közös tevékenységek eredményeként **fejlődjön a gyermekek toleranciája, csökkenjen az agresszivitásuk, javuljon az együttműködési képességük.***
- *A gyermekek fejlődése 3 éves kortól követhető, egészen az általános iskola befejezéséig. Az óvoda részéről: a gyerekek fejlődésének „után-követése” legalább az általános iskola első évében. A jó kapcsolat és a folyamatos információcsere rendszerének kialakítása és a gyerekek egyéni fejlődésének nyomon követése érdekében.*
- *Kialakul az „**átadó megbeszélések rendszere**” a nagycsoportos óvónők és első osztályos tanítók között. Írásbeli átadó lap, kérdőívek szerkesztése az iskolába induló nagycsoportosokról, a gyermekek legfontosabb jellemzőivel a fejlődési napló és az óvodai megfigyelések alapján.*
- ***Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése.** Operatív együttműködés az intézmények, a civil szervezetek között. Ezáltal, várhatóan az **iskolai elvándorlás csökken.***

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

- *Iskolaválasztás a kijelölt iskolával, a szabad iskolaválasztással, a halmozottan hátrányos helyzetűek előnyben részesítésével, a sajátos nevelési igényűvé minősítéssel kapcsolatos felvilágosítás, tanácsadás támogatása.*
- *A program eredményeképpen **szorongás nélkül, bátran, régi ismerősként** érkeznek óvodásaink az évnyitóra. Már név szerint ismerik őket a tanítók, sőt képességeikkel, szokásaikkal, egyéniségükkel is nagyrészt tisztában vannak.*

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

A fejlesztés elvárt eredménye:

*Az óvodában töltött időszak döntően befolyásolja a gyermek attitűdjét az iskolával szemben. Tudatosítanunk kell, hogy nem az iskolából vetítjük lefelé az óvodát, hanem az óvoda, mint a közoktatás **első** (és nem alsó) láncszeme képezi azt az alapot, amelyre építhet az iskola.*

El kell érni és komolyan kell venni, hogy nem az óvodát szükséges iskolásítani, hanem az iskola első két osztályának struktúráját kell közelíteni az óvodához. A rendszer alulról építkezik és nem fordítva - az első osztályba nem iskolás gyermek érkezik, hanem óvodás

Nagy hiba a siettetés, a feladatok, követelmények előrehozása, túlméretezése. Minden életkort a neki megfelelő elfoglaltsággal kell kitölteni. Az élet minden szakasza egyformán fontos és értékes. Minden életkor minden percében élünk és nem a következőre „készülünk”.

*Az átmenet megkönnyítése a **család, az óvoda és az iskola**, segítő, támogató nevelési módszerein, együttműködésén múlik.*

Tulajdonképpen természetes folyamatról van szó, ami a növekedés és a sikeres teljesítmény örömét hozza a kisgyermek számára, ha az életkorukhoz illő tevékenységekben vehetnek részt. Ehhez szükséges a jó pedagógiai érzék és a szaktudás

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

3.ÓVODAKÉP, ÓVÓNŐKÉP, GYERMEKKÉP

Óvodaképünk

A családi nevelés elsőbbségét ismerve, azzal karöltve, a gyermekek érdekét mindenekelőtt szem előtt tartva, szeretetteljes, nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben neveljük a hozzánk járó kisgyermeket.

Otthonos környezetben gondoskodunk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásáról, a játékban történő tevékenykedtetés során.

Óvodánk nyitott, biztosítjuk, hogy a szülők gyermekük mindennapi óvodai életébe betekinthesse.

A gyermekek nevelését a családi házzal együttműködve, azok anyagi lehetőségeit figyelembe véve és nevelési gondjait segítve végezzük.

Az óvodánk a közoktatási rendszer önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Óvodánk elsősorban óvó-védő, szociális és nevelő – személyiség fejlesztő, *egyéni készségek, képességek kibontakoztatásának* funkciót tölt be. Programunk igazodik a szülők igényeihez, hiszen alkotásakor figyelembe vettük a helyi körülményeket, adottságokat és a szülők véleményét is. Olyan óvodát szeretnénk, ahová nem kényszerből, hanem pozitív meggyőződésből hozzák gyermekeiket.

Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának alakulását.

Élmény gazdag óvodánk biztonságot nyújtó légkörében, tudatos nevelésünk hatására a tevékenységi lehetőségek gazdag tárházában, szabadon bontakozhat ki a gyermekek egyénisége, és képessé válnak az iskolai élet megkezdésére. Próbára tehetik önmagukat, gyakorolhatják különböző képességeiket. Szakértői vélemény alapján, vállaljuk sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését is.

A játékot, mint alaptevékenységet előtérbe állítjuk a nevelés minden területén. Az életre nevelés a játékból indul ki, és a játék segítségével teljesebbé válik.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó, migráns családok gyermekeinek biztosítani kell az óvodai nevelésben az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok, és alapvető szabadságok védelmét.

*Kiemelt helyet kap nevelőmunkánkban, az **egészséges életmódra való igény** kialakítása, és a mozgásfejlesztés, valamint a néphagyományok ápolása.*

*Szem előtt tartjuk a gyermekek **eltérő fejlettségi szintjét**, annak ütemét, és különös figyelmet fordítunk a **differenciált fejlesztésre**, az oktató - nevelő munkákban.*

*Nevelőtestületünk **nyitott az új módszerek**, nevelési eljárások **fogadására**, az innovatív, inkluzív pedagógiáinkkal elősegítjük a gyermekek minél harmonikusabb fejlődését. Nagyfokú, szociális érzékenységgel, szakmai hozzáértéssel, és a gyermeki jogok tiszteletben tartásával dolgozunk.*

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Programunk a gyermekek egyéni adottságaira épít, ezért a kompetencia alapú készség, képesség fejlesztést bátran magunkénak vallhatjuk.

Óvónőképünk

A nevelési programunk az óvónőt kulcsfontosságú szereplőnek tekinti, ezért:

Korszerű általános és szakmai műveltséggel kell rendelkeznie.

Teljes személyiségével hat a teljes gyermekekre, ezért legfőbb eszköze a saját személyisége, amit csak akkor tud jól használni, ha megfelelő önismerettel bír.

Legyen önálló, rugalmas, dönteni tudó.

Jó helyzetfelismerő.

Érzelem gazdag attitűd jellemezze.

Rendelkezzen megfelelő pedagógiai képességekkel: empátia, tolerancia.

Magatartása modellként szolgálhasson a szülők és a gyermekek számára egyaránt.

Az óvónők egységes nevelési elvek alapján végzik munkájukat.

Célunk, hogy minden óvónő saját egyéniségének megtartása mellett a közösen kialakított és elfogadott célok, feladatok érdekében tevékenykedjen.

Nevelőtestületünk légköre saját megítélésünk szerint megfelelő, az egymás megértése, segítése a közös döntéshozatal és munkavégzés jellemzi.

Programunk megvalósításában az óvónő és a dajka munkája összhangban van. A dajka a pedagógiai munka közvetlen segítője, a nevelési folyamat tevékeny résztvevője.

Gyermekképünk

A kisgyermek a felnőttektől függő, érzékeny, fejlődő személyiség. Önálló individuum, egyénenként változó testi, lelki szükségletekkel. Gyermekközpontú nevelésünk ezek kielégítésére, a gyermeki személyiség legteljesebb kibontakoztatására irányul.

Testben és lélekben egészséges, boldog, kiegyensúlyozott gyermek az, aki harmóniában van környezetével és önmagával.

Egészséges lesz testileg, ha

- életmódja egészséges, mert az őt irányító felnőttek erre különös gondot fordítanak,
- sokat, kedvére mozoghat, mert a mozgás lételeme,
- edzett, motorikusan fejlett, mert kipróbálhatja magát, és hogy mire képes.

Egészséges lesz lelkileg, ha

- bízik önmagában, mert mi is bízunk benne,
- elfogad másokat, mert Őt is elfogadják,

Csigabiga Óvoda Nevelési Program Üllés

- tudja, hogy segíteni jó, mert Őt segítették,
- képes a szeretetre, mert Őt is szeretik,
- vállalja cselekedeteit, mert igazságérzete úgy kívánja,
- érzelmileg kötődik szülőföldjéhez, nemzetéhez, mert jó tartozni valahová.

Egészséges lesz szellemileg, ha

- kezdeményező, tevékeny, mert módja van próbálkozni,
- óvja, védi környezetét, mert tudja, hogy az élet minden formája érték,
- könnyen kommunikál, gondolatait mások számára érthetően fogalmazza meg, mert anyanyelvén szívesen, gazdag szókinccsel beszél,
- önálló véleménye van, mert mindig meghallgatják,
- eligazodik a világ dolgaiban, mert értelmes szabályok között él

Az óvoda szeretetteljes, empátikus, elfogadó, bizalmat sugárzó légkörében szükségletei kielégülnek, ezáltal gyermeki személyisége sokoldalúan fejlődik.

Tudjuk, hogy a gyermek szociális lény. Társadalmi közeg nélkül, társak nélkül nem válhat személyiséggé.

A gyermek fejlődésére nagy hatással van a vele foglalkozó felnőtt, személyes példája, pozitív egyénisége, kisugárzása.

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedések a gyermeki személyiséghez igazodnak, a műveltségtartalmak pedig a gyermekek egyéni képességeihez igazodnak.

*Közös szemléletünk alapja, hogy **minden gyermek** a felnőttektől függő, **egyszeri, egyedi**, egyenként változó **testi, lelki szükségletekkel rendelkező érzékeny személyiség**. Az alapprogram a nevelésünk alapja. Mindig a gyermek személyiségére alapozva végezzük nevelő munkánkat, amely **gyermekközpontú, befogadó** ennek megfelelően a **gyermeki személyiség kibontakoztatására** törekszik, biztosítva minden gyermek számára **az egyenlő hozzáférést**.*

Az egyénre való figyelés elengedhetetlen, hiszen a gyermekek különböző genetikai adottságokkal születnek, különböző körülmények között nevelődnek. A különbségek természetesek, melyeket tudomásul kell vennünk, akár érzésük sajátos törvényszerűségeit, élményeiket, érzelmeiket, magatartásukat, értelmi képességeiket tekintve is, ezért a velük való bánásmód sem lehet azonos.

*A gyermekeinket életkori sajátosságaik, egyéni képességeik figyelembe vételével **differenciált** módon, **játékosan**, főként **tapasztalati úton** szerzett megfigyeléseikre építve neveljük. Az óvoda nem ad helyet, az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb vonatkozásban. Hisszük, hogy így kialakul az óvodás gyermekek tartása, önállósága, tevékenyé, önállóvá válnak. Jó érzéssel tölti el őket a **felfedezés**, a **kreatív gondolkodás**, és a **rácsodálkozás öröme**.*

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Olyan személyi és tárgyi feltételeket biztosítunk, melyeknek meghatározó szerepe van a gyermekek személyiségének szabad kibontakoztatásában, és elősegítik a környezettudatos szemlélet, és magatartás megalapozását.

Nevelőmunkánkkal segítjük a gyermekeket az iskolai közösségbe, majd a társadalomba történő beilleszkedéshez szükséges személyiségvonások fejlesztésében. Segítjük, és támogatjuk azon gyerekek fejlődését, akiknek fejlettségi szintje elmarad az átlagostól.

Kívánjuk hogy:

Gyermekeink legyenek derűsek, forduljanak bizalommal a felnőttekhez, őrizzék sokáig őszinte mosolyukat, szeretettel közeledjenek társaik felé.

4. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

- A gyermeknek joga van ahhoz, hogy megkapja a neki megfelelő gondoskodást, nevelést.
- A játék a gyermek legelemibb pszichés szükséglete, életformája.
- A munka jellegű tevékenység felfogása játékos, önkéntes.
- A valódi tudás az, amit a gyermek maga fejt meg és cselekvésen keresztül sajátít el, amelyet képes alkalmazni képességei, készségei által.
- Az óvodában komplex nevelés folyik.
- Az óvónő az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segíti hozzá a gyermeket, jelenléte indirekt a csoportban.
- A gyermek fejlődésének alapja, hogy féltő, óvó, gondoskodó szeretet, folytonos, stabil biztonság vegye körül.
- A gyermek fejlődésének alapja, hogy féltő, óvó, gondoskodó szeretet, folytonos, stabil biztonság vegye körül.

Inkluzív pedagógiánk alapelvei:

- *A gyermekek fejlesztése, nevelése, hátrányaik leküzdése.*
- *A nevelési eszközök az adott gyermek szükségleteihez történő alkalmazhatósága.*
- *Differenciáló, önértékelésre is alkalmas módszerek megléte.*
- *Mikro csoportos, több fejlettségi szintre történő tervező munka.*

A gyerekek őszintén elfogadják, tolerálják a sajátos bánásmódot igénylő, halmozottan hátrányos helyzetű társaikat, a segítőkészség legyen természetes számukra.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iránti elvárásainkat a gyermek szociokulturális helyzete, a sajátos nevelési igényű gyermekek iránti elvárást, a fogyatékosság jellege, súlyossága határozza meg.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Példamutató emberi magatartást és nagyfokú toleranciát mutatunk minden helyzetben, az esélyegyenlőség elvét betartva.

- *A migráns gyermekek nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, társadalmi integrálását, az emberi jogok, és alapvető szabadságok védelmét.*
- *Az anyanyelvi nevelés hassa át az óvodai nevelést, legyen tartalma a nevelés eszközeinek és a gyermeki tevékenységrendszernek, ezért kiemelt jelentőséggel bír.*

Az emberek közti kommunikáció legfontosabb eszköze az anyanyelv. Ha a gyermekeket nyelvi fejlesztésben részesítjük, nemcsak tisztábban és jobban beszélnek, hanem gondolkodásuk is fejlődik.

Anyanyelvi nevelésünk komplex folyamat, amely jelen van minden nevelési folyamatban.

- ***A közösségi nevelés alapelve, hogy a gyermek, mint egyén találja meg helyét a közösségben.***

A komplexitás érvényesül a gyermek személyiségében, amikor megteremtjük annak a lehetőségét, hogy ne csak a csoport, a közösség tagjaként élje mindennapjait, hanem mint önálló személyiség. Akkor fejlődik énképe, ha módja van az óvodai élmények egyedi megélésére, feldolgozására, s ezek az egyedi vonások mindenki által tiszteletben tartandók és elfogadandók.

- ***A gyermek számára biztonságot nyújt a megalapozott és következetes, rugalmas szokásrendszer.***

Segít nekik abban, hogy a gyermekek a körülöttük lévő szűkebb és tágabb környezetben az emberi érintkezés alapvető szabályait elsajátíthassák – fejlődik normarendszerük, mely további fejlődési szakasznak az alapja.

- ***Alapelv a megfelelő életvitel, egészséges életmód iránti igény kialakítása.***

Rendszeres életritmus, megfelelő napirend, a felfokozott mozgásigény kielégítése.

- ***Környezettudatos viselkedés megalapozása.***

A gyermek tisztelje a környezetét, bátran alakítsa anélkül, hogy kárt okozna benne. A környezet megszerettetése, tisztelete, óvása, sok megfigyelés, kísérlet, tapasztalat, összefüggések keresése hassa át mindennapjainkat. Épüljenek be a népi megfigyelések.

Ebben a folyamatban a gyereket körülvevő felnőttek, a szülő, a pedagógus példája elengedhetetlen.

- ***Fontos a családok nevelési szokásainak a megismerése, közelítése az óvodai szokásokhoz.***

Korrekt, partneri együttműködés, a családok segítése, erősítése közös ügyünk, a családok belső szokásait tiszteletben tartjuk. Napi kapcsolatban állunk a szülőkkel, így az együttnevelés, együttműködés érdekében a folyamatos párbeszéd feltételrendszere biztosított.

5.ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPVETŐ CÉLJAI

Az óvodások sokoldalú harmonikus fejlesztése, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Legfőbb célja: a 3-8 éves korú gyermekek társadalmi gyakorlatra való felkészítése, mely magába foglalja:

- ☞ a teljes gyermeki személyiség fejlesztését a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül
- ☞ az életre való felkészítést a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül.

A pedagógiai programunk a fejlődés- és nevelés-lélektani megalapozottságából kiindulva nevelőtestületünk a pedagógiailag segített, ösztönzött szocializáció minél teljesebb megvalósítására törekszik.

Az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák megalapozása.

„Minden gyerek más” elve érvényesüljön. Mindenki a maga módján, a maga ütemében a maga képességei szerint a lehető leginkább tudjon kibontakozni, fejlődni.

A gyermekek...

- Szívesen járjanak óvodába, érezzék ott biztonságban magukat;
- Fejlődjenek egyéni tempójuknak, érési sajátosságaiknak megfelelően.
- Legyenek aktív résztvevői a társas-kapcsolatoknak, fogadják el a másságot;
- A magyar nyelv segítségével legyenek képesek közreadni gondolataikat, kifejezni érzelmeiket;
- Legyen természetes számukra az egészséges életmód; legyen egészséges önbecsülésük, önbizalmuk.

A szülők...

- Szívesen, bizalommal vegyék igénybe szolgáltatásainkat
- Családi nevelés erősítése
- Ismerjék, véleményezzék és támogassák az óvodában folyó nevelőmunkát
- Aktívan kapcsolódjanak be az óvodai élet szervezésébe.

Munkatársi közösségünk...

- Maradéktalanul valósítsuk meg a HOP
- Óvónői és dajkai munkakör összehangolása
- *A kompetencia alapú nevelésnél a hangsúly az **alapkészségek**, és a **kulcskompetenciák** fejlesztésére tevődik. Fontos célunk, hogy az ismeretközpontú nevelésről, oktatásról a **kompetenciákra** - az **ismeret, attitűd, képesség** - hármas egységére fektessünk hangsúlyt.*
- *Komplex személyiségfejlesztés, a sajátos nevelési igényű gyermekek fogyatékosságaikból eredő hátrányok csökkentése, teljes értékű gyermek nevelése az esélyegyenlőség megteremtésével.*
- *Olyan nyelvi kommunikációs, önértékelő képességgel rendelkező, kreatív gyermekek nevelése, akik rendelkeznek majd az iskolai élet megkezdéséhez szükséges kompetenciákkal.*

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Feladataink

- *a gyermeki aktivitás, motiváltság kíváncsiság ébrentartása és kielégítése,*
- *a kreativitás előtérbe helyezése,*
- *a kompetenciaérzés kialakítása és fenntartása,*
- *gondolataiban, érzelmeiben egyaránt érzékeny, boldogulni akaró, értéktisztelő, a megtalált harmóniát megtartó, élvező emberré váljon,*
- *tiszteletben tartva a gyermekek egyéniségét, érdeklődését, segítenünk kell önkifejezésükben, személyiségük természetes fejlődésében,*
- *a sajátos nevelési igényű gyerekek és halmozottan hátrányos gyermekek szintre hozása,*
- *személyiségfejlődésük, szocializációjuk megtámogatása, a hátrányok kompenzálása az esélyegyenlőség biztosításával,*
- *az óvodából az iskolába való átmenet zökkenőmentességének megvalósítása.*

6. AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPVETŐ NEVELÉSI FELADATAI

Az óvodai nevelésünk feladata az óvodás korú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- a.) az egészséges életmód kialakítása
- β.) az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása,
- χ.) az anyanyelvi és értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.

6.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel alakítása kiemelt jelentőségű. A gyermekek személyiségfejlődésének megfelelő, óvodai környezetet biztosítunk. Tevékenységekben, és élményekben gazdag óvodai életet szervezünk, mely keretein belül a gyermekek pozitív megerősítést kapnak.

- *a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,*
- *a harmonikus, összerendezett mozgás elősegítése,*
- *a gyermekek testi képességeinek és fejlődésének segítése,*
- *a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, egészségmegőrzése,*

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges, biztonságos környezet kialakítása,
- megfelelő szakemberek bevonásával – szülővel, óvodapedagógussal együtt működve, speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az egészséges életmódra nevelés célja:

A gyermekek testi - lelki fejlődésének elősegítése, a nevelési hatások kedvező feltételeinek megteremtése. Pozitív kapcsolat kialakítása, a természeti és társadalmi környezettel.

Az egészséges életmódra nevelés feladata:

- az egészséges életvitel kialakítása.
- a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek kielégítése
- mozgásigényük kielégítése, mozgásos kompetenciák fejlesztése
- egészséges, gondozott környezet kialakítása
- életmódformálás a családokkal együtt.

A gyermekeknek minden nap lehetőséget adunk az edzésre.

- Sokat tartózkodunk a szabadban, növelve ezzel a gyermekek ellenálló képességét.
- Tudatosan törekszünk a mozgásigényük folyamatos kielégítésére a jól megválasztott inger gazdag környezetben, ahol mászásra, ugrásra, egyensúlyozásra, futásra van lehetőség.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a koordinációs kompetenciák fejlesztésére
- Arra törekszünk, hogy az udvar játszóhelyei biztosítsák a több órás kinn tartózkodás lehetőségét a megfigyeléshez, tapasztalatszerzéshez.

A sajátos nevelési igényű gyermekeknek is van igénye a mozgásra, ám a sorozatos kudarcélményekkel, sikertelenségekkel esetleg motiválatlanná válhatnak. Ezért fontos feladatunk a biztatás, a gyermekek helyes módon, és mértékben történő segítése.

A gyermekek **alvási igényének** egy részét, óvodánk biztosítja. A nyugodt pihenés feltétele a csend, a biztonság hangulatát az intimitással, a testközelséggel, a mindennapi mesével, halk altatóval biztosítjuk.

Az egészség megőrzéséhez szükség van **az ellenálló képesség fokozására**, a szervezet edzésére. Az időjárási viszonyoktól függően rendszeresen tartózkodunk a szabadban.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

A napfürdőzésre, az időjárási, és sugárzási viszonyokhoz alkalmazkodva teremtünk lehetőséget. Télen megfelelő feltételek esetén szánkózást szervezünk.

Igyekszünk minél több olyan eszközt beszerezni, amivel a napi 10-30 perces intenzív mozgás lehetővé válik (labda, trambulín, mozgáskotta, Wesco elemek, tini kondi, stb.)

Célunk: elérni, hogy a gyermekek legyenek igényesek testük, ruházatuk tisztaságára, rendezettségére.

A testápolás, gondozás, mint szükséglet intim kapcsolatot feltételez, időigényes.

Törekszünk a családi és az óvodai gondozási szokások összehangolására.

Az egyéni sajátosságoknak, és a gyermekek eltérő fejlettségének megfelelően nyújtunk segítséget, esetlegesen szükség lehet tárgyi segédeszközökre, a gyermek állapotától függően. A még nem elsajátított tevékenységeket, el kell végeznünk a gyermek helyett, miközben új sémákat tanítunk egy-egy önkiszolgálási lépéshez, ez azonban nem jelenti azt, hogy ők nem képesek ezeket megtanulni.

Az óvodába lépéstől kezdve ösztönözzük az önálló testápolást. Megteremtjük a feltételeket, az intimitást, a kézmosáshoz, a WC használatához, fogmosáshoz, fésülködéshez. Minden gyermeknek saját jellel ellátott törülközője van.

A megfelelő **öltözék** nagyon fontos a gyermekek számára. Igyekszünk elérni, hogy az, praktikus, kényelmes és az időjárásnak megfelelő legyen. Az öltözőben a gyermekek cipőt váltanak, erre a célra szobacipőt vagy szandált tartunk alkalmasnak.

A növekedés, fejlődés egyik feltétele a **táplálkozás**. Óvodánk az ételt készen kapja, de az étrend kialakításánál figyelembe vesszük észrevételeinket, javaslatainkat.

Rendszeresen fogyasztunk zöldségeket, gyümölcsöket, melyek előkészítésében a gyermekek is részt vesznek. Az étel elfogyasztására nem kényszerítjük a gyerekeket, igyekszünk elérni, hogy mindent megkóstoljanak. Biztosítjuk, hogy a nap bármely szakában ihassanak. Ennek megszervezési módját a csoportok szokás, és szabályrendszere tartalmazza.

A személyiség fejlesztéséhez **egészséges, biztonságos környezetre** van szükség. Az óvoda épületében és udvarán betartjuk a közegészségügyi előírásokat. A dajkák rendszeresen takarítanak, elvégzik a szükséges fertőtlenítést. Megteremtjük a személyes higiénia feltételeit mind a gyermekek mind az óvoda dolgozói számára.

Az óvodai egészségnevelést közvetlenül az egészségügyi szakszolgálat (orvos, védőnő), és a speciális korrekciós feladatot ellátó személyek (logopédus, pszichológus) segítik.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- *Kialakul a gyermekek tisztaság igénye.*
- *Egyre bővebb ismeretekkel rendelkeznek testükkel, mozgással, a táplálkozással, egészség megóvással kapcsolatban*
- *A testápolási szokásoknak megfelelően önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fésülködnek.*

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

-
- *A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat. Zsebkendőjüket önállóan használják.*
 - *Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek folyadékot a kancsóból, a nagycsoportosok önállóan szednek maguknak az ételből.*
 - *Esztétikusan terítenek, higiénikusan étkeznek. Biztonságosan használják a kanalat, kést, villát. Étkezés közben halkán beszélgetnek.*
 - *A hőmérsékletnek megfelelően, önállóan öltözködnek, vetkőznek, ruhájukat ki-begombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.*
 - *Levetett ruháikat esztétikusan összehajtva teszik a helyére.*
 - *Környezetükben igyekeznek rendet rakni, rendet tartani.*
 - *Ügyelnek saját külsejükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés.*
 - *Megtanulnak, alkalmazkodni környezetükhöz, környezetükben biztonságosan mozognak, jól tájékozódnak.*
 - *Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteik kielégítését képesek szándékosan irányítani.*

6.2. Érzelmi-erkölcsi nevelés – szocializáció

A gyermekek alapvető szükséglete az érzelem, amely szubjektív állapotát, környezetéhez való viszonyát fejezi ki.

Az együttjátszás élménye, a szabályok, a szituációk, közös tevékenységek során jönnek létre, így a játék egyben a szocializáció fő színtere. Ezek biztosítják az egymásra figyelés, együtt érzés, önzetlenség, a másság elfogadása, a tisztelet képességének kialakítását.

Minden gyermek másként igényli a szeretetet, minden gyermek más érzelmekkel közelít a felnőttekhez, társaihoz. Ennek meghatározója az otthonról hozott érzelmi attitűd. A gyermekek szocializációja a családban kezdődik, és az óvodában folytatódik. Ez alapja lehet az új megértésének, az élmény feldolgozásának, az önkifejező, önérvényesítő törekvései kibontakoztatásának. Az óvodai gyermekközösség a tevékenységek rendszerén keresztül alakítható ki.

Célunk:

Olyan légkör kialakítása melyben megvalósul a gyermek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása, a közösségen belül a csoport normáinak elfogadásával.

Pozitív érzelmi viszony kialakítása a gyermekekben, az őket körülvevő környezet értékei, az emberi kapcsolatok, és saját maga iránt. „Az óvodás korú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége.”(ONAP)

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Érzelmi biztonságához szüksége van arra, hogy óvodába érkezésétől hazamenetelig elfogadó, szeretetteljes légkör vegye körül.

A sajátos nevelési igényű gyermekek szocializációja gyakran elmarad kortársaiétól, sajátos pedagógiai segítséget igényel.

Feladatunk:

- Mindig vegyük figyelembe a gyermekek egyéni képességeit, tempóját, eltérő szokásait.
- Fontos, hogy már az első pillanattól kedvező érzelmi hatások ériék őket a gyermek- gyermek, óvónő-gyermek, gyermek-dajka, egymás közötti kapcsolatát pozitív érzelmi viszony attitűd jellemezze.
- Mivel a gyermekek személyiségében az érzelmek dominálnak elengedhetetlen az érzelmi biztonság, a családi, nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretettel, derűs légkör megléte.
- A gyermekek viselkedéskultúrájára legyen fejlesztő hatással a felnőttek jó példája, bátorítása, türelme, bizalma, szeretete.
- Fontos feladatunk a csoport normáinak kialakítása, és elfogadtatása az intellektuális érzelmek kielégítése, ébrentartása (rácsodálkozás, kíváncsiság, felfedezés).
- A szociális tanulás szervezett, tudatos és spontán lehetőségeinek kihasználásával a gyermekek közösségi magatartásának, társas kapcsolatainak, együttműködésének fejlesztése az udvarias viselkedés kialakítása.
- A játék során hangsúlyozni kell a társas kapcsolatok jelentőségét.
- Kommunikációt fejlesztő játékokkal színesítjük tevékenységeinket.
- Minden esetben hangsúlyoznunk kell a pozitív tulajdonságokat.

A kapcsolatfelvétel, a beiratkozással kezdődik, amelynek során lehetőséget adunk a szülőknek, hogy beszéljenek elképzeléseikről, elvárásairól, ugyanakkor bepillantassanak az itt folyó munkába, megismerkedhetnek a helyi nevelési programmal, az óvodai elvárásokkal. Érezzék, hogy „én és a gyermekem fontosak vagyunk, számítanak ránk.”

A gyermekek beszokását megkönnyíti, ha már rövidebb, hosszabb ideig el tud szakadni az anyától. Az **anyukás beszoktatás** biztonságot ad a gyermekeknek az új körülmények elfogadásához. A befogadás a gyermek, a szülő, és óvodai dolgozók számára is nagy erőpróba. A gyermekek felé nyitottak vagyunk, segítjük a barátságok kialakulását, a különbségek elfogadását. A jó nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet, határokkal együtt.

Munkánk akkor, hatékony, ha a feladatokat az egyéni, és életkori sajátosságokat figyelembe véve, mindenki számára érthetően fogalmazzuk meg, és azokat vonzóvá tudjuk tenni.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Hagyományaink ápolása:

A születés - névnapok megünneplése, ünnepek, néphagyományok, népszokások megjelenése tevékenységeinkben - jelzik azt, hogy fontosak vagyunk egymásnak a meglepetés izgalmával, készülődünk, együtt örülünk, ünnepelünk.

A népszokásokkal megéreztetjük a gyerekekkel az összetartozás melegségét, a közös vidámság örömét, gyakoroltatjuk a viselkedés, és illem különböző formáit.

Az ünnepek előkészületeinél érdekes, izgalmas előkészületek adódnak, amiből minden gyermek életkora, saját képességei, ötletei alapján veheti ki a részét.

A szép iránti fogékonyság, a művészi élmény befogadására való igény, és képesség fejlesztése a szűkebb és tágabb környezet megismerésén keresztül, a szülőföldhöz való kötődés alapja.

A fejlődés eredményei óvodáskor végére

- *A gyermekek szívesen járnak óvodába, játszanak együtt, képesek lesznek más csoportokkal való együttműködésre.*
- *A közös tevékenységekben aktívan és érdeklődéssel vesznek részt.*
- *A gyermekek személyiségét egyéniségüknek megfelelően a nyitottság, a barátságra való hajlam jellemzi.*
- *Figyelemmel, türelemmel hallgatják a felnőt, társaik közléseit, érdeklődnek társaik iránt.*
- *Segítenek egymásnak, együtt éreznek, a közösségért szívesen dolgoznak, ébrednek bennük a közösségi öntudat.*
- *Az énkép, önismeret, önértékelés fejlődése révén képessé válnak az önálló helyzetmegoldásokra, bíznak önmaguk képességeiben, önérvényesítésük, a társas kapcsolatban elfogatható módon történik.*
- *Örülnek a közösen elért sikereknek a közös élményeknek.*
- *Érzelmileg elfogadják egymást, társaik szokatlan megnyilvánulásait megértéssel fogadják.*
- *Igényükké válik a helyes viselkedés szabályainak betartása, az udvariasság, megjelenik szóbeli és magatartásbeli megnyilvánulásaikban.*
- *Szociálisan éretté válnak az iskolakezdésre.*

6.3. Anyanyelvi és értelmi fejlesztés, nevelés

Az anyanyelv a legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének és az emberek közötti kommunikációnak. A beszéd és a gondolkodás szoros kapcsolatban áll egymással. *Az óvodai nevelés egészét átszövi, komplex folyamat. Fontos a különböző élethelyzetekben és tevékenységekben való*

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

gyakorlás. Az óvoda fejlesztési feladatainak a család és a környezet megismeréséből kell kiindulnia. A gyermeket élményeihez kapcsolódva, tapasztalatszerzéssel fejleszthetjük. Az anyanyelvi nevelés minden feladatot, tevékenységet áthatva segíti a gyermek önbizalmának fejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását, elősegíti zökkenőmentes iskolai tanulásának megkezdését.

Beszélgetésre alkalmas, nyugodt légkört kell biztosítanunk. Beszédörömrre, vagyis arra neveljük a gyermekeket, hogy bátran nyilatkozzanak meg, mondják el élményeiket. Minden gyermek gyakorolhassa a folyamatos beszédet. Képesé kell tenni őket egymás meghallgatására. A gyermekek szókincsét folyamatosan bővíteni kell, a beszédszínterületet fejleszteni. (Képesek legyenek a nyelvi kifejezés eszközeit variálni.) Fejleszteni kell a beszédmegértést, beszédtechnikát, s gyakorolni a helyes kiejtést. Inspiráljuk kérdésekre a gyermekeket, s ezeket a kérdéseket válaszoljuk meg. Javítsuk megfelelő módszerrel a beszédhibákat, szükség esetén irányítsuk a szakemberhez.

Mivel a mi falunkban élénken él még a tájnyelv (ö-zés), fontos feladat, hogy iskolakezdésre minden gyermek sajátítsa el az irodalmi nyelvet.

Az óvodáskorú gyermek – legyen ép, vagy sérült – érdeklődő, kíváncsi. Rendező elv nélkül szerez ismereteket, tapasztalatokat. Érzelmait, vágyait sok esetben valóságnak éli meg.

Célunk:

- Egyrészt a gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek bővítése, rendszerbe foglalása; másrészt a belső érzést segítő külső ráhatások az inger, és élmény gazdag környezet biztosítása, melyben az érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás, valamint a mozgás fejlődése folyamatosan zajlik.
- A cselekvő kísérletezés, tapasztalatszerzés biztosítása, ezáltal fejleszthetők a kognitív funkciók.
- Olyan tapasztalatszerzést kell biztosítanunk a gyermekeknek, amellyel egyrészt az SNI-s, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében feloldhatjuk az akadályoztatás miatti
- korlátokat, másrészt teret biztosíthatunk az egyéni érdeklődésre és fejlettségi szintre épülő tevékenységeknek.
- Az anyanyelv az óvodai élet egészét átszövi, kiemelt jelentőséggel bír, ezért nem beszélünk külön anyanyelvi nevelésről.

Feladatunk:

Érzelmi indíttatású, játékos, mozgásos tevékenységeken keresztül sokszínű élménnyel, tapasztalatszerzéssel a természeti, emberi, tárgyi környezet iránti érdeklődés felkeltése, a tudásvágy ébrentartása. A programunk élménykörök, tematikai csokrok, projektek formájában tervezi és szervezi a gyermekek megismerési folyamatait, óvodai életet.

- Az anyanyelv gyakorlásának egyik nagyon fontos eszköze az anyanyelvi játékok mindennapos beépítése tevékenységeinkbe.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

-
- Fontos, hogy a játékok gyakorlása során törekedjünk arra, hogy a különböző beszédkészséggel rendelkező gyermekek mindegyike sikerélményhez jusson.
 - Arra kell ösztönöznünk a gyerekeket, hogy minél többet beszéljenek a gyerekek, különösen a jól beszélők.
 - A sajátos nevelési igényű gyermekeknél a beszéd, az egymáshoz beszélés gyakran nehezített, ezért fontos feladatunk, hogy nagy hangsúlyt kapjon a meghallgatás.
 - A gyermek életkorából adódó érdeklődésének kíváncsiságának figyelembe vételével biztosítjuk a változatos tevékenységeket, melyben elősegítjük értelmi képességeik fejlődését.
 - A sokféle tevékenység folyamán lehetőséget teremtünk a tapasztalatszerzés örömeinek átélésére. A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismeretinek rendszerezése, bővítése a kognitív képességeinek fejlesztése.
 - A mese, vers, bábozás, dramatizálás, mint élménynyújtás igen pozitív hatással bír, ezért mind a fejlesztés területeiben, mind a tevékenységeikben gyakran kell alkalmaznunk

A fejlődés várható eredményei

- *Érzékszerveiken keresztül, tapasztalati úton ismerik meg az, őket körülvevő világot.*
- *A múltbéli tapasztalataira építve felfogja a környezet jelenségeit, eseményeit.*
- *Kialakul a tér - és idő észlelésük.*
- *Sokoldalú tevékenységük során formálódik és tökéletesedik megfigyelésük, megértésen alapuló emlékezésre képesek, meglátják a dolgok közötti összefüggéseket, általánosításokra képesek. Ok - okozati összefüggéseket felismernek.*
- *Önkéntelen figyelmük a szándékos és tartós figyelem felé halad, problémamegoldó képességükre, az önálló problémamegoldás jellemző.*
- *Gondolataikat, érzelmeiket érthető formában folyamatosan, életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal fejezik ki.*
- *Rendelkeznek a kommunikációjukhoz szükséges elegendő szókinccsel*
- *Mondatalkotásuk egyszerű, világos.*
- *Bátran kérdeznek.*
- *Végig hallgatják és megértik mások beszédét.*
- *A nyelvi kifejezés eszközeit változatosan használják.*
- *Képesek az akusztikus differenciálásra.*
- *Szívesen játszanak anyanyelvi játékokat.*
- *Egyszerűbb helyzeteket, cselekvéseket mozgásban is megjelenítenek.*

7. Az óvodai élet tevékenységformái

7.1. Játék és tanulás

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze, *a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és élményt adó tevékenység.*

A játék nem csak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is mert a játékban kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. Ugyanakkor megoldási módokat kaphat bizonyos helyzetekben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit és újraélheti kellemes élményeit. A környező világról a játékon keresztül szerezhet legtöbb ismeretet.

Jót és jól játszani ez a gyermek dolga az óvodában. Az óvodapedagógus feladata megfigyelni a gyermek játékát, felhasználni azt saját nevelési céljai érdekében és szükség esetén indirekt módon befolyásolni, *a játékhoz élményszerzési lehetőséget biztosítani.*

A játék kicsiben maga az élet, az amit a kisgyermek felfog és rekonstruálni képes az őt körülvevő világból. Éppen ezért az életre nevelés a játékból indul ki és a játék segítségével teljesedik ki.

A tevékenységközpontú program alapelve, hogy minél több időt, és lehetőséget biztosítsunk az elmélyült játékra. A játéktevékenységhez szükséges feltételek, ötletek és eszközök biztosítása azonban az óvónő feladata.

A feltételek megteremtésén túl fontos szerepe van óvodán belül egy közös szokás- és szabályrendszer kialakításának a csoportra és udvari életre lebontva egyaránt. Ez segítheti a gyermekek eligazodását, segítheti a felnőtteket (óvónő, dajka) gyermekekkel való bánásmódban, mivel az átjárhatóság miatt nem csak csoporttársaival, illetve a csoporthoz tartozó felnőttekkel kommunikál és kooperál.

Az óvónő feladata, hogy az életkoruknak és fejlettségi szinteknek megfelelő játékfajták megjelenését, továbbfejlesztését és az azokban rejlő személyiségfejlesztő lehetőségeket kiaknázza. *A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.*

A játék és a tanulás teljes mértékben összekapcsolódik az óvodáskorban. A gyermek esetében a tevékenységi vágy ösztönöz a tapasztalatszerzésre, a cselekvésre és közben újabb és újabb felfedezéseket tesz, azaz tanul a gyermek. A játék az óvodai tanulás egyik legfontosabb színtere, de nem kizárólag az. A játékon belül a motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg. A nevelési folyamat egésze alkalmas arra, hogy erőltetés nélkül, spontán vagy irányított módon tanuljon a gyermek. A közvetlen környezet folyamatos megfigyelése a több

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

érzékszervet igénybe vevő tapasztalás és a sokoldalú cselekedtetés központi kérdése a tanulási folyamatnak. Azonosulunk a szerzők véleményével, miszerint kevesebbet, de azt jobban, alaposabban, több oldalról megközelítve kell a gyermekek számára közvetítenünk és velük együtt átélnünk. Azok a tapasztalatok, melyeket óvodás korban szereznek a gyermekek, hatással lehetnek az iskolai tanuláshoz való viszonyukra is. Szeretnénk elérni, hogy örömmel és önként vegyenek részt a folyamatban, ne csupán külső motiváció készítse őket erre.

Célunk, hogy megfelelő színvonalú feladatok elé állítsuk a gyermeket. A követelményeket az egyéni teljesítőképességhez kell mérni. Az óvónő kompetenciája a gyermek igényeihez, egyéniségéhez, teherbíró képességéhez igazodó tanulási keret és forma megválasztása. A nevelés egészen belül megvalósuló tanulás kötött és kötetlen kezdeményezések, foglalkozások, beszélgetések, tapasztalatszerző séták, stb. formájában egyaránt megoldható a napi élet bármely mozzanatában.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- Változatos tevékenységek gyakorlásával fejlődik a gyermekek önismerete, kialakul bennük az együttjátás igénye.
- A játszócsoportok között jó társas kapcsolatok alakulnak ki, ahol egymás játékát kiegészítik, segítik, problémahelyzetek megoldására vállalkoznak.
- Megismerkednek a játékok, építő elemek tulajdonságaival, bonyolult építményeket lesznek képesek létrehozni.
- A gyermekek játékában dominánsan jelentkezik a szerepjáték. Ehhez önállóan alakítják ki a teret, eszközöket biztosítanak, képesek szerepet vállalni, megosztani, esetleg arról lemondani.
- Az ismert meséket többször dramatizálják és bábokkal is el tudják játszani azt.
- Élvezik a szabályjátékokat, és képesek a szabályok betartására.

7.2.Művészeti tevékenységek

A művészet nem más, mint a világ megismerése sajátos nézőpontból, egyéni szűrőn keresztül. Mindez azt jelenti, hogy a művészeti nevelés mindenekelőtt az egyéniség színeinek kibontakoztatását jelenti. A kreativitás, az alkotó gondolkodás és cselekvés kialakítása a művészeti tevékenységek legfontosabb feladata.

A gyermekek kreativitásának megnyilvánulását elsősorban oldott légkör, a nagy mozgás és szabadságtér, valamint a megfelelő eszközök biztosítása segíti elő. Minél több alkalmat kell adni arra, hogy a gyermekek érzéseiket, gondolataikat, ötleteiket a játékban, az ének-zenében, a bábozásban, a rajzban, stb. kifejezésre juttassák. A tapasztalatszerzés itt is alapvető fontosságú feladat. Minél több eszközzel ismerkednek meg a gyermekek, minél biztonságosabban kezelik azokat, annál több

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

lehetőségük adódik önmaguk kifejezésére. a művészeti tevékenység fogalmkörébe tartozik a mese-vers, az ének-zene, a bábozás, a tánc, a játék, a dramatizálás, a festés, az agyagozás, a rajzolás, a barkácsolás.

7.2.1. Mese-vers, dramatizálás, bábozás

Az irodalmi nevelés a legszorosabban az anyanyelvi neveléssel, a zenével, az énekkel, a mozgásos játékokkal fonódik össze. A mese és a vers az anyanyelvi közegén át, emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. A mese a legtágabb értelemben tanít.

Oldja a szorongást, az indulatok feldolgozására, belső képteremtésre tanít, mely nélkül lehetetlen az olvasóvá válás, mely az irodalmi nevelés távlati, lényegi feladata.

A gyermek saját vers és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. Nem teszünk különbséget a kezdeményezés és az elalvás előtti mesélés között. Fontos, hogy minden nap meséljünk vagy verseljünk valamilyen formában a nap bármely szakában, az eddigi gyakorlatnak megfelelően. A mese-vers kezdeményezések anyaga változatos legyen, gerincét a magyar népmesekincs megismertetése adja. *Kortárs művekkel is ismerkedjenek meg.*

Az óvónő feladata, hogy lehetőséget biztosítson a gyermekek önálló szöveg és mesemondásához, valamint segítse elő, hogy megfelelő eszközökkel el is játszassák a gyermekek a nekik tetsző meséket. Az óvodáskorú gyermekek igényének megfelelően a meséket gyakran ismétljük, többször is dolgozzuk fel. Kedvelt tevékenysége az óvodásoknak a bábozás és a dramatizálás. Mindkettő szorosan kapcsolódik a meséléshez, mondókázáshoz, verseléshez. Az óvónő feladata, hogy az irodalmi élmények feldolgozását segítse elő különböző anyagok, barkácsolási lehetőségek biztosításával is.

Az éves irodalmi anyagunk összeállítása során a kompetencia alapú óvodai programcsomag tématervezési javaslataiból és kiegészítő kiadványaiból, illetve az évszakokhoz, ünnepeinkhez csoportosított gyűjteményeinkből válogatjuk meséinket, verseinket. A feldolgozás sorrendjét a motívumgazdaság, az epizódok összetettsége, a szerkezeti bonyolultság foka határozza meg. Mindenkor alkalmazkodunk az adott helyzetekhez.

Fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- Várják, igénylik a mindennapi meséket.
- Nyugodtan figyelmesen hallgatják és megértik a mesék tartalmát.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak egymásnak és a maguk szórakoztatására.
- Használják a mesék sztereotípiáit, kifejezéseit.
- Örömmel ismételtetik a verseket, mondókákat.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

- Megjegyeznek mondókákat, kiolvasót, verseket
- Gondosan bánnak a könyvekkel.

7.2.2. Ének-zene, énekes játékok

A művészeti nevelésen belül cél a gyermeki vágyak kibontakoztatása, az alkotókedv kialakítása, mélyítése, az éneklés és mozgás örömteli átélése közben. Az ének-zene és az ehhez kapcsolódó mozgás ugyanúgy az óvodai mindennapok része, mint a napi mesélés vagy a séták, kirándulások. Tehát ez a feladat sem korlátozható csupán a foglalkozások időtartamára. Napközben bármikor adódhat lehetőség éneklésre, mondókázásra, körjátékozásra, *ölbeli játékokra, népi gyermekdalokra*. A komplex foglalkozásokon inkább összefoglaljuk, elmélyítjük a gyermekek ismereteit és alkalmat adunk képességeik fejlesztésére. Az élményt nyújtó közös éneklés, körjáték vagy a mondókázás a művészeti és az esztétikai nevelés szempontjából is kitüntetett helyet kap. Kodály útmutatásai alapján Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelésre építve szeretnénk fejleszteni gyermekeinket.

Zenevarázs

A zenehallgatási anyag megválasztásánál a nemzetiségi, etnikai, kisebbségi nevelés esetében a gyermek hovatartozásának figyelembevétele.

Fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Szeretnek énekelni, örömmel kezdeményeznek énekes játékokat, napközben szabadidőben. Képesek dallamotívumot visszaénekelni, törekszenek a tiszta éneklésre.
- Értik és mozgással énekléssel összekötve is alkalmazzák a zenei fogalom párokat.
- Felismerik a dallamot dúdolásról, hangszerről.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától.
- Tudnak hangszíneket megkülönböztetni.
- Dalok, mondókák ritmusát belső hallás alapján éneklés nélkül is össze tudják kapcsolni. Szöveges ritmus motívumokat tapsolnak vissza csoportosan és egyénileg is. Egyöntetűen járnak körbe, térformákat alakítanak segítség nélkül.
- Egyszerű táncos mozgásokat alkalmaznak, dobantás, koppantás, átbújás, párválasztás, páros kifordulás, köralakítás, lépések változatos irányával.
- Egyszerű táncos mozgásokat örömmel és esztétikusan végeznek.
- Ütőhangszereket használnak lüktetést, ritmust emelnek ki, valamint kiérik a csoport énekét. Szívesen rögtönöznek dallamokat, ritmusokat, dalokat.
- Tudnak dalokat, zenei mondókákat.
- Természetes és örömteli számukra az óvodai mindennapokban az éneklés a zenehallgatás és a mozgás.

7.2.3. Rajzolás, mintázás, kézimunka

Csigabiga Óvoda **Nevelési Program** **Üllés**

A vizuális tevékenységek (gyurmázás, agyagozás, rajzolás, festés, batikolás, vágás, ragasztás, varrás, barkácsolás) mellett, a műalkotásokkal való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Teremtünk lehetőséget művészi rajzok festmények, szobrok, épületek, népi alkotások nézegetésére. Hívjuk fel figyelmüket a természet szépségeire. Esztétikus, egyszerű, átlátható, nyugalmat árasztó környezet vegye körül őket.

A gyermekek számára megszokott és elérhető helyen mindig álljon rendelkezésre mindenféle anyag és eszköz, amivel a gyermek fantáziájának megfelelően dolgozhat, alkothat. Maga a tevékenység s ennek öröme a fontos, nem a mű, nem az eredmény. *A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.*

Már az óvodába lépéstől fokozatosan ismertessük meg a gyermekeket a különböző anyagokkal, az ábrázolás és konstruálás egyszerű munkafogásaival, technikai alapelveivel. Alakítsuk ki az eszközök használatának, karbantartásának szokásait, a munkaszervezés képességét.

Ahhoz, hogy kibontakozhasson a gyermekek alkotó kedve, teljes önállóság szükséges. Az ötlettől a megvalósításig főként bátorítást, útmutatást és dicséretet várnak a gyermekek. Nem szükséges sőt káros, ha uniformizáló nevelési módszerekkel, sémákkal elveszjük a gyermekek bátorságát az egyéni kifejezőmódotól.

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Eszközbeli jártassággal, rutinnal rendelkeznek.
- Színalkotási, színkeverési festéstechnikai bátorságuk van, színeket variálják.
- Törekcszenek a képmező betöltésére.
- Próbálnak önállóan alkalmazni korábban megismert technikákat.
- Formaábrázolásuk változatos hangsúlyozzák a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, formákat.
- Emberábrázolásban megjelennek a részformák, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások megjelenítésével.
- Plasztikai munkák részletezésére törekcszenek.
- Önállóan, és csoportosan maketteket, egyszerű játékokat, képeket, ajándékokat készítenek.
- Az elkészült munkákat értékelik, véleményüket megfogalmazzák, az alkotásokról beszélgetnek.

7.3. Mozgás

A gyermek természetes megnyilvánulási formája a mozgás, minden funkció fejlődésének nélkülözhetetlen alapja. Az óvodás korra tehető a gyermek legintenzívebb mozgásfejlődése, a gyermek

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

mozgástapasztalatai gyarapodnak és a fejlődéssel folyamatosan minőségi változásokon mennek keresztül. Ez a tevékenységi forma programunkban az aktív mozgástól a finommotoros manipulációig mindent magába foglal.

Cél

- Stratégiai célunk a természetes mozgáskedv, a mozgás iránti igény kialakítása, fenntartása és a mozgás megszerettetése.
- A gyerekek jó közérzettel, jó hangulatban- érzelmileg motiváltan – vegyenek részt a mozgásos tevékenységekben.
- A rendszeres mozgással egészséges életvitel kialakítása, a mozgástapasztalatok bővítése, és a mozgáskészség alakítása.
- Mozgásuk harmonikus és összerendezett legyen, alakuljon ki a finommotoros koordináció.
- A mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek (társra figyelés) fejlesztése.
- A mozgástevékenységi formákban az énfunkciók: az éntudat, autonómia, kompetencia és kooperációra való alkalmasság gyakorlása.
- Az óvodáskor végére rendelkezzenek a gyerekek azokkal a testi képességekkel, melyek az iskolai életmódhoz szükségesek.

Feladat

- Az alapmozgások eredményes elsajátítása érdekében fejlesztjük a motoros képességeket: kondicionális, koordinációs képességek, ízületi mozgékonyság és hajlékonyság.
- Fejlesztjük a gyermekek természetes mozgását: járás, csúszás, mászás, futás, ugrás, dobás, támasztás, függés, egyensúlyozás.
- Megismertetjük a gyerekekkel a gimnasztikát, néhány talajtorna elemet, kézi szergyakorlatokat és sokszínű, változatos testnevelési játékokat.
- A játékos mozgások mellett az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeket is szervezünk az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve.
- Életvédelem –és baleset megelőzésre törekszünk.
- A testséma fejlesztése: testrészek ismeretét célzó gyakorlatok, tárgyhoz viszonyított testhelyzetek, test személyi zónájának alakítása, a dominancia erősítése.
- A mozgással kapcsolatos és a mozgáshoz kapcsolható szókészlet fejlesztése, hiszen a beszéd a mozgás kontrollálója, tudatosítója és a finommotoros tevékenység az értelmi funkciók alapozója is.

A tevékenységek megszervezése

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

A gyerekek mozgásigényének kielégítését és fejlesztését a testnevelési foglalkozások és a csoportszobában, szabadban végezhető különböző mozgásos tevékenységek szolgálják, melyeket részben a gyerekek szabadon választhatnak, részben az óvodapedagógus kezdeményezi, szervezi.

A kisebbek számára rövidebb, néhány perces mozgásos játékot szervezünk a nap folyamán többször, a nagyobbaknak bonyolultabb, önálló kezdeményezésre készítő játékokat szervezünk.

A mozgásigény kielégítését szolgálják a szervezett séták, kirándulások, melyeknél konkrét célt határozunk meg.

A mozgástevékenységeket az időjárás figyelembe vételével a szabadban szervezzük meg.

A kisebbeknél a kötött testnevelés foglalkozásokra hetente egyszer, a nagyobbaknál kétszer szervezzük, melyből az egyik játékos vízhez szoktatás.

Mozgásfejlesztés a szabad játékban

- A 3-4 éveseknél a természetes nagymozgások fejlődését segítjük a gyermek fejlettségi szintjéhez igazodva: csúszás, kúszás, bújás, mászás, ugrás.
- A 4-5 éveseknél hangsúlyos a szem-kéz, szem-láb koordináció (hintázó, pörgő, ringató mozgások) és az egyensúlyérzék fejlesztése.
- Az 5-6-7 éveseknél az észlelés és a finommotorika fejlesztése kerül előtérbe (tépés, vágás, gyöngyfüzés, konstruálás).

A fejlődés várható eredménye

- Képes babzsákkal a fején egyensúlyozó járásra vízszintes padon.
- Tud rövidebb távon egyenletes iramban futni.
- Versenyjátékokban betartja a szabályokat.
- Tud ütemtartással járni.
- Tud labdát helyben vezetni.
- Tud egykezes felső dobással célba dobni.
- Tud gurulóátfordulást végrehajtani előre.
- Szeret mozogni, kitartó a mozgásos játékokban.
- Tud néhány mozgásos játékot (futó, fogó) irányítás nélkül játszani.
- Tud térben tájékozódni, ismeri az irányokat.

7.4. A külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerésére nevelés több mint a környezet megismerése. Globális nevelés, felfogás jellemzi, a nevelési-, fejlesztési területek szintézisével valósul meg. Megvalósítását nem a foglalkozások biztosítják, hanem szelleme, tevékenysége és eszközei áthatják az óvoda mindennapjait. Tevékenységformáiban természetes egységet képez a környezeti nevelés, és a matematikai nevelés. Hangsúlyt kap a mintakövetés, melyben a példaértékű szokások, cselekvések, érzelmi viszonyulások a

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

családi és társadalmi háttér bevonásával meghatározóak. A külső világ tevékeny megismertetése során olyan pedagógiai értékeket közvetítünk, amelyek a fenntartható fejlődést szolgálják.

Cél:

- A külső környezet tulajdonságainak és viszonyainak analitikus és holisztikus megismertetése, alapvető ok-okozati összefüggések megláttatása.
- A gyermekek szemléletformálása, rajtuk keresztül a szülők gondolkodásmódjának alakítása.
- Környezettudatos, környezetre figyelő magatartás megalapozása.
- Környezeti kultúrára, a környezet védelmére nevelés, a gyermekek tudatformálása, környezetbarát életvitel alakítása.
- A környezettel való harmonikus együttélés érdekében szokások és magatartásformák alakítása, pozitív attitűdök formálása.
- A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, kommunikatív, kognitív, és pszichomotoros képességeik fejlesztése.

Feladat

- Feltételek megteremtése annak érdekében, hogy biztosítsuk a gyermekek minél több érzékszervvel való tapasztalatszerzését.
- Eszközök és lehetőségek biztosítása a gyermekek számára az ismereteik, tapasztalataik minél sokrétűbb gyarapításához.
- A gyermekek kognitív és szociális kompetenciáinak fejlesztése.
- Séták, kirándulások, túrák... szervezése a sokoldalú tapasztalatszerzés érdekében, minden évszakban.
- Változatos módszerek – hagyományos pedagógiai és speciális természettudományos megismerő - alkalmazása, a természeti és a társadalmi környezet hatékony megismertetéséhez.
- Játékos megismerő feladatok szervezése a mindennapokban, olyan módszerek alkalmazása, amelyek a környezet megismerését analitikus és holisztikus módon is segítik.
- Munka jellegű tevékenységek biztosítása
- Komplexitást biztosítása az óvodai élet más tevékenységi formáival.
- A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér-és síkbeli szemléletének alakítása.

A tevékenység megszervezése

A környezeti nevelés során a gyermekek ismerkednek a körülöttük lévő világ természeti és társadalmi valóságával.

Séták, túrák, kirándulások, során megfigyelik az időjárási jelenségeket, az évszakok változásait, a növények, az állatok és az emberek életét.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Tevékenységek központú tapasztalatszerzéssel, „kísérletekkel”, vizsgálódásokkal teremtünk olyan tanulási helyzeteket, ahol természetes környezetben, és általunk megteremtett helyzetekben ismerkedhetnek meg az őket körülvevő világgal. Vizsgálódnak, tapasztalatot és élményt gyűjtenek a vízről, a talajról, a levegőről, a fényről és a hőről stb. Mindezek mellett nő fajismeretük, ökológiai összefüggéseket tapasztalnak meg, alakul természetszeretetük, valamint igényük mindezek megvédésére.

A társadalmi környezet eseményeinek, helyszíneinek ismerete segíti a gyermekek beilleszkedését egyre táguló környezetük különböző közösségeibe, elősegíti társas kapcsolataik alakulását. Az emberi munka eredményeinek, környezetre gyakorolt hatásának megfigyeltetése alapvető tapasztalatok birtokába juttatja a gyermekeket az ember és környezete viszonyáról, az ember környezet átalakító tevékenységéről. Fontos a minél több pozitív tapasztalat, a negatív élményeket kompenzálni kell.

Az óvodás gyermek matematikai tapasztalatainak a környezetükből kell származniuk. A gyermek valamennyi tevékenysége révén tapasztalja környezet tárgyait, eseményeit, személyeit és a közöttük lévő kölcsönhatásokat, törvényszerűségeket. Ennek során alakulnak ki a valósághoz fűződő érzelmei. Az átélt élmények, megszerzett tapasztalatok alakítják, formálják közvetlen és tágabb környezetéhez fűződő viszonyát. Ekkor tapasztalja meg környezetének matematikai jellemzőit.

A fejlődés várható jellemzői óvodás kor végére:

- A gyermekek elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról, tudják szüleik pontos nevét, lakcímüket.
- A gyermekek ismerik társadalmi környezetük intézményeit, nevezetességeit.
- Ismerik az alapvető közlekedési szabályokat, gyakorlatban tudják alkalmazni a gyalogosokra vonatkozó alapvető közlekedési szabályokat.
- Alakul a gyermekekben a természethez és a környezethez való pozitív érzelmi viszony.
- Ismerik a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Emlékeznek jelenségekre, történésekre, élőlényekre, tárgyakra.
- Képesek a jelenségek egyes részeinek észrevételére vagy globális szemléletére.
- Felismerik, kutatják, értelmezik az ok-okozati összefüggéseket.
- Emlékeznek jelenségekre, történésekre, élőlényekre, tárgyakra.
- Képesek elemi következtetések levonására, egyszerű ítéletek alkotására.
- Megkülönböztetik a mennyiségi-, formai-, nagyságbeli viszonyokat, azonosságokat, különbözőségeket.
- Keresik környezetükben a matematikai vonatkozású ismeretszerzési lehetőségeket.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

-
- Játékukban megjelennek a matematikai ismeretek, szívesen vesznek részt matematikai játékokban.
 - Tevékenységeik során alkalmazzák a gondolkodási műveleteket: analízis, szintézis, általánosítás, stb.
 - Figyelnek a környezet új jelenségeire, változásaira, érdeklődnek a változás iránt.
 - Elítélik a környezet és az élőlények pusztítását.

7.5.Munka jelegű tevékenységek

A munka tevékenység pedagógiai funkciója a gyermek értékteremtő együttműködési képességeinek fejlesztése. A munka – *cselekvő tapasztalással* - az óvodás gyermek számára őrizze meg játékos jellegét. E területen érzékelhetjük közvetlenül az erőfeszítés és az eredmény kapcsolatát, beláthatóságát, elérhetőségét a gyermek számára. Ez a folytonos visszajelzés motiválja, ösztönzi, megerősíti a gyermeket. Az óvodában végezhető munkafajták tényleges munkavégzést, azaz tevékenykedést jelentsenek. A gyermekek minden munkát végezhetnek el, amihez kedvük van és testi épségük veszélyeztetése nélkül képesek legyenek azt megvalósítani.

Aktív tevékenység, a munkavégzéshez szükséges attitűdök alakításának lehetősége, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. Konkrét, reális, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

A gyermekek önkéntességét, megismerési vágyát, nyitottságát, aktivitását, érdeklődését tudatosan igyekszünk felhasználni nevelési céljaink megvalósításához.

Az óvónő feladata, hogy a munka pozitív élmények átélésének forrása legyen, ez a biztosíték, hogy a gyermekek szívvel-lélekkel tevékenykedjenek. A munkavégzés során biztosítjuk a teljes önállóságot, a biztonságot nyújtó felnőtt mellett. A munkatevékenység a felkínált lehetőségek közül önállóan legyen választható. Ne kényszerítsük a gyermekre a feladatot. Válgjon a csoport számára magától értetődő, természetes dologgá, hogy mindenki dolgozik, amikor szükséges és mindenki a kedvének, egyéniségének, képességének megfelelő munkát végezheti. Nagyon fontos, hogy a munkavégzés ne időszakonkénti, hanem rendszeres, folyamatos legyen, ami beépül az óvodai mindennapokba. A munkamegosztás során tanuljanak meg maguk dönteni, feladataikat egymás között megosztani. A nagyfokú önállóság, a döntés helyzetek és a döntési képességek gyakorlásának lehetőségei a gyermek életre való felkészítését szolgálják.

Óvodánk községi óvoda, ezért a helyi adottságokat figyelembe véve a munkatevékenység lehet még az udvar illetve játszótér tisztántartása, a játékok tisztítása, rendben tartása, javítása, termések, magvak gyűjtése, terem rendezése, díszítés, élősarok gondozása, kerti munka, részvétel a főzés előkészítésében (pl: borsófejtés).

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Fontosnak tartjuk óvodánkban a kertí munka megvalósítását, mert a nevelésben játszott szerepén túl a természet, a környezet és az ember kölcsönhatásának megtapasztalására igen nagy lehetőséget nyújt.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Ismerik a környezetükben élő felnőttek munkáját, szüleik foglalkozását, van fogalmuk a foglalkozás céljáról és eredményéről, ez vezeti a gyermeket, a munkát végző ember tiszteletéhez.
- Megismerkednek a környezetükben adódó munkalehetőségekhez szükséges eszközökkel, azok balesetmentes célszerű használatával.
- Szeretnek, közösen dolgozni, átélnek az "együtt könnyebben és gyorsabban megy" élményét, próbálkoznak a munkamegosztással, és közben felfedezik saját és társaik értékeit, teljesítő képességét.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére is.
- Önállóan és igényesen végzik a megbízatásokat, teljesítik vállalásaikat.
- Betartják a környezet rendjének, épségének, tisztaságának fenntartásának érdekében hozott szabályokat, szokásokat.
- Aktívan kapcsolódnak be a növények gondozásába az évszaknak megfelelő udvari munkákba.
- Örülnek munkájuk sikerének, hozzászoknak tevékenységük ellenőrzéséhez.
- Munkavégzés közben figyelnek saját, és társaik testi épségére, betartják a baleset- megelőzés érdekében kialakított szokásokat.
- Kialakul a gyermekekben a belső késztetés a munkavégzésre, felismerik környezetükben a munka szükségességét, tiszteletét.

8. A nevelés tervezése, szervezése

*A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását. A napirend és a hetirend, az a szervezeti keret, amely **biztosítja a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, kiegyensúlyozott kiszámítható óvodai környezet megteremtését.***

8.1. Hetirend

A napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban, és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. Kiscsoportban, a beszoktatás időszakában legyen alkalmazkodó, különösen rugalmas, míg iskolakezdés előtt pontosabb betartását helyezzük előtérbe. Lényeges, hogy mindenre jusson elegendő idő. A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás a gyermek életének észrevétlen szabályzója legyen.

Az óvónő döntse el milyen heti rend alapján kíván dolgozni.

A hetirend kialakítását befolyásoló tényezők a tornaeszközök, hangszerek, művészeti tevékenységhez rendelt eszközök használatának időbeosztása.

A gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges a mozgásos tevékenységek és a pihenés váltakozó biztosítása. A napirend lehetővé teszi a szabad levegőn való hosszú idejű tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenységek, a szabad játék kibontakozását. Figyelembe veszi a fejlődés közben bekövetkezett változásokat is.

8.2. Napirend

*Napirendünk pontosan visszatérő, és változtatható elemekből áll. **Folyamatosság és rugalmasság jellemzi.** A tízórai, az ebéd, a pihenés, és a délutáni uzsonna kezdete állandó, de a befejezés rugalmasan alkalmazkodik a gyermekek életkorához, tempójához, és igényeikhez.*

A mindennapos testnevelés megalapozza azt az igényt, hogy rendszeresen mozogni jó, és egészséges. Az 5-10 perces testmozgást általában a tízórai előtt végezzük, de a nap folyamán bármikor végezhető, bármilyen formában, keretek közt.

*Hetirendünk, az általunk szervezett fejlesztő tevékenység napját határozza meg, de ehhez más tevékenységek komplex módon kapcsolódnak. **A tevékenységek együttesen, egymásba fonódva jelennek meg.** Itt is megfigyelhető a **rugalmasság**, bármikor a gyermekek érdeklődéséhez,*

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

hangulatához, aktuális eseményekhez, és a külső körülményekhez – pl. időjárás változásai – igazodunk, alkalmazkodunk. Fontos hangsúlyozni, hogy ez a rugalmasság nem okozhat, és nem is okoz munkánk során tervszerűtlenséget.

8.3. A nevelés tervezése, írásos dokumentumai:

A tervezés tudatos, átgondolt folyamat, melynek során számításba kell vennünk, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme más-más lehet.

A nevelés és játékba integrált tanulás egymással szoros kölcsönhatásban valósítható meg. Komplex folyamat, a gyermeket érő élmények, tapasztalatok egyszerre, egy időben, sokrétűen vannak jelen.

A tevékenységközpontú nevelést a kompetencia alapú óvodai programcsomag, komplex fejlesztési tématerv javaslatainak beépítésével, saját módszertani szabadságunk érvényesítése mellett tervezzük.

A helyi sajátosságokat is szem előtt tartjuk, pl. nádas, folyó, tó viszonylagos közelsége, mezőgazdasági munkák, állatok közvetlen megfigyelhetősége Tervezésünket anyaggyűjtés és élményszerzés előzi meg.

Heti tevékenységtervünkben megjelenik:

- ✓ tevékenység célja
- ✓ tevékenység feladata
- ✓ szervezeti keretek
- ✓ eszközök
- ✓ rövid vázlat

Csoportnaplónk tartalmazza:

- ✓ A gyermekek nevét és jelét,
- ✓ Napirendet, heti rendet,
- ✓ Sajátos nevelési igényű, fejlesztő pedagógiai ellátásban részesülő gyermekek nevét,
- ✓ Játékba ágyazott komplex tevékenységek tématervét,
- ✓ Témahetek értékelését,
- ✓ Negyedéves nevelőmunka tervezését, – ennek értékelését
- ✓ Éves,- negyedéves esemény, és feladattervet.

Óvodapedagógiánk megújulását eredményezheti:

- ✓ Kooperatív tanulás
- ✓ Projektekre, korcsoportokra, fejlettségi szintekre kidolgozott tématerv javaslatok

Képességfejlesztési feladatok tervezése kiterjed:

- ~ szociális
- ~ értelmi,
- ~ verbális,

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

~ testi képességekre

✓ **A három differenciálási szintre** történő tervezés, előtérbe helyezi inkluzív, differenciáló pedagógiánk gyakorlati megvalósítását.

- I. szint: sajátos nevelési igényű gyermekek (valamilyen okból lemaradó gyermekek: SNI, migráns, HH, HHH, stb)
- II. szint: standardhoz közelítő képességű gyermekek
- III. szint: tehetséges, kreatív gyermekek

A GYERMEKI FEJLŐDÉS NYOMONKÖVETÉSE

Célunk:

A gyermekek érésének, folyamatos fejlődésének, nyomon követése. Minden gyermek saját kompetenciákkal rendelkezik, ezért a kompetencia alapú programcsomag elveihez hasonlóan alapértékként vesszük figyelembe a gyermekek saját ütemét és önmagukhoz viszonyított fejlődését; differenciált fejlesztésüket, mérésüket, úgy, hogy az ne gátolja a gyermekek szabad fejlődését.

Feladatok:

A mindennapok során folyamatosan a gyermekek személyiségfejlesztését végezzük annak érdekében, hogy minél sikeresebb legyen az iskolára alkalmassá tétel, hogy minél jobban megfeleljenek a gyermekek a szülők elvárásainak.

Három éves kortól folyamatosan nyomon követjük a gyermek fejlődését. A mérés, értékelés során meghatározzuk a szükséges fejlesztési feladatokat, rendszeresen végezzük a fejlesztést.

A fejlesztés egyik alapfeltétele a **megismerés** - vagyis a reális helyzetkép a szükséges prevenció megtervezése. A megismerést tényszerű, objektív adatgyűjtéssel, méréssel segíthetjük.

Óvodás gyermekeknél a **megfigyelés** az elsődleges eszköz. Nagy szerepe van a játéknak, hiszen a gyermek legfontosabb tevékenysége közben figyelhetjük, közvetlenül jelezhetik a tanulási zavarok, illetve egyéb lemaradások veszélyét. Minél több oldalról közelítjük meg a megfigyeléseinket, annál kevésbé tévedhetünk.

Szükség van **direkt mérési helyzetekre**, melyeknél követelmény:

- ~ objektivitás – tényszerű adatgyűjtés
- ~ érvényesség – azt mérje, amit mérni szeretnénk
- ~ megbízhatóság
- ~ nem szabad, hogy megpecsételés legyen
- ~ az óvodai mérés nem vonhatja el a gyermeket a játéktól.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Fontos eszköz az **elemzés, és értékelés**. Meg kell állapítanunk, hogy a gyermek, önmagához képest, **5 illetve 7 éves** korában a kimenethez képest (iskolakészültség) mely területeken fejlett, hol van lemaradása.

Az adatokból kapott értékek elsősorban az adott állapotot tükrözik. Mindig figyelembe kell vennünk a gyermekek életkorából adódó sajátosságokat, érzelmi befolyásoltságukat, pillanatnyi állapotukat.

Ebben a korban rohamosan fejlődnek a szenzomotoros képességek, de igen egyenlőtlenek is lehetnek. A lemaradó funkciók egyik napról a másikra beérhetnek, különösen, ha a gyermekeknek megfelelő, ösztönző környezetet biztosítunk.

Minden óvónő saját csoportjában végzi megfigyeléseit, rendszeresen vezeti azokat a gyermek Fejlődési naplójában.

A gyermekek objektív megismerése szempontjából 4 fő képességterületet egyforma súllyal kezeljük:

- **Értelmi képességek**
- **Érzelmi-szocializációs képességek**
- **Anyanyelvi képességek**
- **Testi képességek**

A rendelkezésünkre álló adatok elemzésére, értékelésére épül a **fejlesztési terv**, ez határozza meg a fejlesztés irányát.

A fejlesztési tervben kijelöljük az adott gyermek fejlesztési irányvonalát, meghatározzuk, hogy a gyermek mely képességek, részképességek területén fejlett, és rögzítjük a fejlesztendő képességeket, részképességeket.

A nyomon követés rendszerében is különös hangsúlyt kap a **differenciálás**, hiszen csak akkor válhat a gyermek kompetenssé, ha megkapja a hozzá vezető és neki szükséges életlehetőségeket.

Kiemelten kezeljük a **sajátos nevelési igényű, és halmozottan hátrányos gyermekek** fejlődésének nyomon követését.

A szülő, és a mi felelősségünk, hogy a gyermekek az óvodába lépéstől az iskolába lépésig kiegyensúlyozottan és önmagukhoz képest optimálisan fejlődjenek.

A gyermekek személyi anyagába kerülő dokumentumok:

Mérés, értékelés megnevezése	Módszer	Feldolgozó s	Ideje	Vizsgálatot végző személy
---	----------------	-------------------------	--------------	--------------------------------------

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

		módszere		
Anamnézis	kérdőív	elemzés	1 év szeptember	csoporthív
Beszoktatás tapasztalatai	megfigyelés	elemzés	október vége	csoporthív
Folyamatos megfigyelések	megfigyelések	elemzés	folyamatos	csoporthív
Fejlődési napló	mérések			
Rajzok	mérések	elemzés	folyamatos	csoporthív
Célzott felmérések	mérések	elemzés	folyamatos	csoporthív
Szakvélemények			folyamatos	szakpedagógus
Óvodai szakvélemény			szükség esetén	csoporthív
Visszamaradó tanköteles gyermekek fejlesztési útmutatója	mérések	elemzés	május	csoporthív
Iskolaérettségi felmérések	mérések	elemzés	nagycsoportosok február	fejlesztőpedagógus

Az óvodában egyik leghatékonyabban alkalmazható módszerek egyike a megfigyelés, ami a gyermekekről szóló, fejlődésüket tükröző feljegyzések, megállapítások tartalma tükröz. *A fejlődés mérését szolgáló dokumentáció a Minőségirányítási Programunkban mérési fejezetében található*

AZ ÓVODÁK HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI, EGYÉB RENDEZVÉNYEI

Az óvodai ünnepek továbbra is kulcsfontosságúak maradnak a nevelőmunkában. Jó lehetőséget teremtenek a szülőkkel való kapcsolattartásra. Rajtuk keresztül az óvoda és az ott dolgozó óvónők munkájáról hű képet alkotnak a szülők és a szélesebb nyilvánosság. Az ünneplés pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál a nevelésnek, mert rengeteg a tevékenységi lehetőség, esztétikai élményeket biztosít. Emellett elősegíti a közösségi érzések alakítását, a kooperáció és kommunikáció gyakorlását. Az ünnepek nagyobb aktivitásra, kreativitásra ösztönöznek, a hagyományok ápolására, kultúránk megismertetésére adnak lehetőséget. A népszokásokkal megérezzük a gyerekekkel az összetartozás melegségét, a vidámság örömeit, megismertjük a viselkedés és az ünnep különböző formáit.

Ünnepnapokon a hétköznapitól szebb ünneplő ruhát veszünk fel

Feldíszítjuk otthon a lakást, óvodában a csoport szobát, különleges, az adott ünnepre jellemző ételeket, süteményeket készítünk és fogyasztunk.

Saját magunk által készített ajándékokkal lepjük meg a családunk tagjait

Jó kívánságok mondása, fogadása.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Kultúránk felelevenítésével közösségi életre nevelünk, a személyiséget formáljuk, ez segít jobban megismerni az élet helyzeteket, a viselkedési és magatartási formákat.

Fontos, hogy az ünnep és a mindennapok elváljanak egymástól.

Az óvoda ünnepei, megemlékezései:

◆ **Mikulás**

Megemlékezéshez tartozó legenda felelevenítése, versek, mondókák, énekek tanulása, dió, mogyoró csemegézése.

◆ **Karácsony**

Gyertyát mártunk, mézes kalácsot sütünk, asztali díszeket készítünk, festünk az ablakra, díszítjük a csoport szobákat, betlehemi jászolt barkácsolunk, ismerkedünk a karácsonyi népszokásokkal, az ünnep jelentés tartalmával.

Fontosnak tarjuk annak tudatosítását, hogy a karácsony a családé, mi csak készülődünk az óvodában.

◆ **Farsang**

Mókás- bolondos tevékenységek táncok sorozata, óvodánkban több napos készülődés.

◆ **Húsvét**

Falusi népszokások felelevenítése, hagyományos ételekhez, vízhez kapcsolódó mitikus tartalmak ismertetése, beszélgetések, versek hallgatása.

◆ **Anyák Napja**

Feldíszített teremben csoportonként ünnepelünk

Kis és középső csoportosoknak évfűzűrű is egyben.

Sajűtkészítűsű sűteműnyvel kűnűljűk meg az anyukűkűt, ajűndűkűt, virűgűt kapnak a gyermekeiktűl.

Kűszűntűs ezen forműjűa bensűsűges, meghűtt.

◆ **űvfűzűrű**

Műjűs utolsű vasűrűnapjűn elbűcsűzűznak a nagycsűportosok, ballagűsű űnnepsűget tartanak.

◆ **Gyermekeknűp**

Az űvűda a szűlűk igrűnyeinek figyelembevűtelűvel kirűndulűsűkűt szervez. Pl: Vadas park, Bűbszűnhűz, Szeged, Budapest vűrosnűzűs, Erdei iskűla, Tűpart.

Az űvűda űs csalűd kűzűttű kapcsolat elműlyűtűsűre adnak lehetűsűget a farsangű űs jűtűkűnyűsűgű bűlűk megszervezűse.

Az űv folyaműn sorra kerűlű nűpszokűsűk, nűphagyoműnyokkűl valű megismerkedűs fontos feladat. űvűdűnk kűvetű űs megemlűkezűk ezekrűl a nűpszokűsűkűrűl, amellyek űvszakhoz, vallűshoz kűtűdűnek.

GYERMEKVűDELMű TEVűKENYSűGűNK

Cűlűnk:

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

- A prevenció
- A gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése
- A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében, segítségnyújtás
- Együttműködés a szakemberekkel

Az óvoda egész működésének a gyermekek érdekeit kell szolgálnia. Minden életkornak megvannak az alapvető életszükségletei. Az óvodáskorú gyermek csak **szerepelteljes, biztonságos, derűs légkörben** tud fejlődni.

Hangsúlyozzuk, hogy a pedagógiai gyakorlatban a **gyermekek emberi méltóságának, jogainak tiszteletben tartása, biztosítása alapvető követelmény.** A területi gyermekvédelem fontos egysége az óvoda, mivel a gyermekek napjaik nagy részét itt töltik. A gyermek megfigyelője, és jó esetben példaképe is az óvodapedagógus. Nagyon fontos, hogy észrevegyük a gyermek megváltozott szokásaitól való eltérő magatartást, melyről a szülővel beszélni kell. Tudnunk kell, hogy egy-egy tünet mögött a háttérben probléma állhat, és a gyermeknek segítségnyújtásra van szüksége.

A gyermekvédelmi törvény meghatározza a **veszélyeztetettség fogalmát**, miszerint: „olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, érzelmi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza”.

Nagy odafigyelést kívánnak a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek is, mert ha a hátrányok halmozódnak, könnyen veszélyeztetetté válhatnak. **Hátrányos helyzetű gyermeknek tekintjük** azokat, akiknek az alapvető szükséglet-kielégítési lehetőségeik korlátozottak, de fejlődésük nem veszélyeztetett.

Óvodánkban fontos szerepe van minden óvodapedagógusnak a gyermekek érdekeinek érvényesítésében.

A gyermek védelme minden olyan személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával foglalkozik.

Az óvodában az óvodavezető az óvodapedagógusok jelzései alapján intézkedik. A csoportos dokumentációban tartják nyilván és vezetik a terveket az óvodapedagógusok a HH-s és HHH-s gyermekekről.

A gyermekvédelmi munka alapja a családlátogatás, melyet minden óvodába kerülő gyermeknél elvégez a csoportvezető óvónő. Szükség esetén visszatérő látogatásokat végez a gyermekvédelmi felelőssel, vagy csoportvezető óvónővel együtt.

A gyermekvédelem elsődleges célja a családsegítés, családgondozás. E feladat ellátásához a Polgármesteri Hivatallal, a védőnőkkel és a gyermekorvossal állunk kapcsolatban.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Alapelvek:

- Óvodánkban biztosítjuk a gyermeki jogok, a lelki egészség és a személyiség védelmét.
- Védelmet biztosítunk minden fizikai és lelki erőszakkal szemben. Gyermekvédelmi munkánk során a mindenkor hatályban lévő törvények és jogszabályok szerint járunk el.
- Fontos, hogy ne sztereotipizáljunk, hanem az egyes gyermekekre koncentráljunk.
- A rendszeres étkezést és orvosi ellátást ellenőrizzük.
- Segítsük a baráti- és társas kapcsolatok kialakulását és fenntartását.
- Biztosítsuk számukra a gazdag tapasztalatszerzést.
 - Motivációjukat folyamatosan fejlesszük pozitív megerősítéssel.
 - Szociális ellátások számbavétele, szükség szerint szakemberek segítségének igénybevétele.
- A szülők megfelelő tanáccsal való ellátása, családi nevelés támogatása, családlátogatás, illetve fogadóóra keretében.

Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek az óvodában

Gyermekvédelmi munkánk célja: a gyermekek fejlődését veszélyeztető illetve hátráltató hatások minél korábbi felismerése és az elhárításukra alkalmas intézkedések megtétele. Megelőző, feltáró, kompenzáló és óvó-védő munkát végzünk.

Feladatunk: a rászorult és veszélyhelyzetben lévő gyermekek védelme.

Minden rendelkezésünkre álló pedagógiai eszközrendszerrel segítjük a gyermekek családban történő nevelését.

A kitűzött feladatokat minden óvodapedagógus a saját csoportjában végzi, munkájukat a gyermekvédelmi felelős integrálja képviseli.

Gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A családdal és a pedagógusokkal együttműködve a szükséges intézkedéseket megteszi és ellensúlyozza a hátrányos hatásokat.
- Megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot
- Figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat, és erről tájékoztatja a kollektívát.
- Nyilvántartást vezet a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekekről, feljegyzi a gyermekekkel és a családdal kapcsolatos intézkedéseket.
- Szükség esetén családlátogatást végez a csoportban dolgozó óvónőkkel.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

A gyermekvédelmi felelős folyamatos kapcsolat áll a következő személyekkel, szervekkel: - Gyermekjóléti Szolgálat, Szociális Bizottság (helyi) Polgármesteri Hivatal,- jegyző, ill. előadó, Nevelési Tanácsadó, védőnő, gyermekorvos, logopédus.

10.1. A szociálisan hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése

A gyermekek számára biztosítjuk, hogy óvodánkban biztonságban és egészséges környezetben nevelkedjenek. Óvodai életrendjüket életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően alakítjuk ki. Érzelmi biztonságot, otthonosságot, derűs szeretetteljes légkört biztosítunk számukra, ahol módjuk van jelzéseiket előadni, problémáikat elmondani, tevékenységeik során kifejezni.

Ebben a légkörben az esélyegyenlőség lehetőségét adjuk meg a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek is.

Biztosítjuk 3. életévét betöltött rászoruló gyermek óvodai felvételét. Figyelemmel kísérjük, hogy minden 5. életévét betöltött gyermek óvodába kerüljön. A gyermekek szocializálódásának zökkenőmentessége érdekében.

Előzetes családlátogatáson ismerjük meg a gyermeket és családját (kölsönös bizalom megalapozása, környezettanulmány, anamnézis).

Óvodánkban lehetőséget adunk a szülővel együtt történő beszoktatásra

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek rendszeres óvodalátogatását figyelemmel kísérjük, szükség esetén jelzéssel élünk a helyi gyermekjóléti szolgálat, jegyző felé.

Gondozási nevelési tervben rögzítjük az adott gyermek hátrányos körülményeiből fakadó lemaradásait. Egyéni fejlesztési tervet készítünk a lemaradás kompenzálására.

Kiemelkedő képességű gyermekeknek lehetőség szerint biztosítjuk a tovább fejlődéséhez szükséges feltételeket.

A szülő óvodalátogató fogadására külön helyiséget biztosítunk, /vezetői iroda/ahol tapintatos és diszkrét megbeszélésre nyílik lehetőség.

AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

➤ **Az óvoda és család kapcsolata**

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Ennek alapvető feltétele az egyenrangú nevelőtársi viszony, mely a bizalom és a kölcsönös segítségnyújtáson alapul.

Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Pedagógiai, pszichológiai felkészültségünk, gyermekismeretünk, a gyermekek fejlődéséért érzett felelősségünk megfelelő alapot teremt a családdal való együttműködésre.

Napi kapcsolattartás során tapintatosan közeledünk a családhoz, hogy a segíteni akarásunkat érezzék a szülők, bizalommal forduljanak hozzánk.

Általunk összeállított kérdőívekkel felmérjük a szülők igényeit, véleményüket figyelembe vesszük.

A családokkal való együttműködésünk eredményesnek mondható, továbbra is az eddig bevált kapcsolattartási formákat szeretnénk alkalmazni (közös ünnepek, nyílt napok, stb.) A Szülői Szervezet részese az eredményes együttműködésnek mivel a koordináló szerep mellett sok olyan akciót is szervez, amely anyagi segítséget is jelent a szülőknek és az óvodának egyaránt. A kapcsolattartás formáit és tartalmát az együttműködési tervben évenként közösen meghatározzuk.

➤ **Az óvoda és iskola kapcsolata**

Tevékenységek központú nevelési programunk céljának megvalósításával kívánjuk óvodás gyermekeinket alkalmassá tenni az iskolai élet megkezdésére.

A két intézmény kapcsolatát a kölcsönös nyitottság, a bizalom, egymás munkájának ismerete és megbecsülése kell, hogy jellemezze. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően lehetőséget adunk a leendő elsős nevelőknek arra, hogy megismerkedhessenek az óvoda mindennapi életével, nevelési módszereivel, eszközeivel. A csoportvezető feladata, hogy az eddigi gyakorlatnak megfelelően az iskola előtt álló gyermekek ellátogassanak az iskolába, ismerkedjenek tanítóikkal, pajtásaikkal, az iskola helyiségeivel, eszközeivel.

A jövőben feladatunknak tartjuk, hogy kompetencia alapú óvodai nevelés és iskolai tanulás bevezetésének tapasztalatait kölcsönös megbeszélés kövesse.

Kiemelt feladatunk, innovációnk, az óvoda – iskola átmenet könnyítése, ehhez szükség van az óvodapedagógusok, tanítók szoros együttműködésére.

➤ **Tanulási képességeket vizsgáló szakértői bizottság, logopédus, Nevelési Tanácsadó**

A gyermekek problémáinak feltárása a nevelési év folyamán történik az óvodában. A szakszerű, speciális foglalkozás a szakintézményekben történik, logopédiai foglalkozás, fejlesztő foglalkozások pedig az óvodában.

➤ **Egészségügyi szervek: gyermekorvos, fogorvos, védőnők, ÁNTSZ**

Időszakos szűrést végeznek az óvodában, tanácsadóban rendelőben.

Közös előadásokat szervezünk az óvodában az egészséges életmóddal kapcsolatban.

➤ **Fenntartó**

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben pedig támogató segítő jellegű. Problémáink megoldását az együttműködés jellemzi. Kapcsolattartás formái képviselőtestületi ülések, intézményvezetői megbeszélések, kölcsönös tájékoztatás, egyéni beszélgetések. Az óvodavezető állandó meghívottja a

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

Képviselőtestületi üléseknek. Az óvoda munkájáról igény szerint beszámol a Képviselőtestületnek, Társulási Tanácsnak.

Óvodák Kistérségi Egyesülete

Egyesületi tagok vagyunk. Munkaközösségi foglalkozások keretében kapcsolatot tartunk az egyesületbe tartozó óvodákkal.

Kölcsönös tapasztalatcserét, szakmai megbeszéléseket, gyermeksport napokat szervezünk.

➤ **Művelődési Ház**

Nyilvános rendezvényeinkre (Anyák Napja, Farsang, Évzáró, Ballagás, Óvodabál) díjmentesen igénybe vehetjük a Művelődési Ház nagytermét. Kedvezményes gyermekműsorokat, szakmai programokat biztosítanak számunkra, és egyéb rendezvényeket (kiállítást) látogatunk.

➤ **Községi Könyvtár**

Gyermekfoglalkozásokat és egyéb rendezvényeket látogatunk.

➤ **Gyermekjóléti Szolgálat**

Kapcsolattartás folyamatos, a gyermekek problémáinak feltárása érdekében.

Szükség esetén szakszerű speciális foglalkoztatás megbeszélése szakember bevonásával.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

Az integrálás módja: Az óvodai csoportokba teljes integrálással. A gyerekek óvodai tartózkodásuk teljes idejét a működő csoportokban töltik, fejlesztésük saját csoportjukban történik

Alapelvek

- A nevelési felfogásunk alapja, hogy
- – minden kisgyerek fejleszhető,
- – a gyermek meglévő képességeiből kell kiindulni,
- – s fejleszteni azon képességeket, amelyeknek fejlődése részleges zavart szenvedett és/vagy késve jelentkezett.

A fejlesztés területei: pszichés fejlődés zavarai, magatartászavar, beszédzavar, beszéd fogyatékoság, részképesség problémák

Cél: A tudatos együttnevelés során - a gyermekek sajátos szükségleteinek maximális figyelembevételével – a szociális tanulás elősegítése oly módon, hogy ezen keresztül fejlődjenek a gyermekek megismerő funkciói, kommunikációs képességei, szociális érettségük és játéktevékenységük, alapvető önkiszolgálási szokásaik. Erősödjön a gyermekek önértékelési szintje, ezáltal váljon stabillá szociális pozíciójuk.

Fejlődjön motiválhatóságuk, megismerő aktivitásuk.

Sérülés specifikus fejlesztés feladatok:

- A befogadás feltételeinek megteremtése.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

- A sérülés alapsajátosságainak megismerése.
- A pedagógiai korrekció lehetséges módszereinek feltérképezése.
- A gyermek személyiségjegyeinek alapos megismerése.
- Az integráló munka során folyamatos kapcsolattartás a segítő szakemberekkel.
- A csoport felkészítése a gyermek fogadására.
- Magas fokú tolerancia, problémátűrő képesség, elfogadó attitűd kialakítása.
- Szemkontaktus elérhetőségének biztosítása.
- Társas viszonyok erősítése, viselkedésterápia alkalmazása.
- Egyéni szükséglethez igazított mozgásigény kielégítése.
- A figyelem, a dicséret, a kedvezmények preferálása, a szeretet kinyilvánítása.
- Családdal együttműködő, interaktív, egymást támogató kapcsolat kialakítása.
- Az óvodapedagógustól, a technikai dolgozótól és a gyermekcsoporttól elvárható magatartásformák betartatása.
- A részképességbeli elmaradások minél korábbi felfedezése.
- Ösztönző környezet biztosítása a lemaradó funkciók fejlesztéséhez.
- Az együttnevelés sajátos pedagógiai feladatainak megoldásához szükséges személyi feltételek biztosítása.
- A pedagógiai célokhoz igazodó fejlesztési területek megkeresése.
- A hibás funkciók leépítése, helyes irányba terelése.
- A fejlődés folyamatos nyomon követése.
- A mozgásfejlődés során kimaradt, kevésbé begyakorlódott, vagy hibásan rögzült fázisok (alapszorgások koordinációjának javítása) fejlesztése.
- Játékos formában gondolkodási funkcióik kialakítása, fejlesztése.
- Az emlékezet és a figyelem fejlesztése.
- A gyermekek beszédészlelésének, beszédértésének, kifejezőképességének alakítása, szókincs bővítés.
- A harmonikus és reális énkép kialakulásának segítése, az egészséges önbizalom, a szociális érzékenység fejlesztése, a helyes viselkedési és magatartási szokások kialakítása.
- Az akaratit élet helyes irányba terelése (önfegyelem, kitartás, feladat- és szabálytudat,...).

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

13. Az óvodából az iskolába lépés feltételei

A gyermekek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére, **6-7-8 éves** korra eléri az iskolai élet megéléséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdeményezésre, melynek testi, lelki és szociális kritériumai vannak:

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama. Megjelenik a szándékos figyelem, növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvétele. A cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ. Különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat, végig tudja hallgatni és megérteni mások beszédét. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, elemei mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek **szociálisan is érettebbé** válnak az iskolára, az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes az együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival. Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében nyilvánul meg. Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A testi érettség megállapítását a gyermekorvos végzi. A pszichikus érettség ismerője a szülő mellett az óvónő, aki folyamatosan megfigyelései, és feljegyzései alapján véleményezi az iskolaérettséget. Iskolaérettségi vizsgálatokra csak problémás esetekben küldünk gyermeket.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

14. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Az óvodai nevelési program érvényességi ideje:

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

2013. április .-től visszavonásig.

Előírás a programmódosítás előterjesztésére:

- ❖ Írásbeli előterjesztés az óvoda vezetőségéhez.
- ❖ Részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.

Folyamatosan tervezett programelemző, értékelő vizsgálatok
(fejlesztést, szinten tartást biztosító).

- ❖ Minden negyedik nevelési év végén a nevelőtestület által kidolgozott szempontrendszer alapján értékeljük a programot.

- ❖ Minden nevelési év végén az óvodát befejező 6-7-8 évesek körében elemezzük, értékeljük a fejlődés jellemzőit.

*Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés*

15. Legitimizációs záradék:

A nevelőtestület a Pedagógiai Programot megvitatta és a mellékletekkel együtt elfogadta.

.....
óvodavezető

..... Szülői Szervezet Elnöke

A fenntartó részéről: 2014. 09.01.napján elfogadta, jóváhagyta.

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

16. Felhasznált szakirodalom

- Az óvodai nevelés országos alapprogramja (Művelődési és Köznevelési Minisztérium, 2009.)
- Balázsné Szűcs Judit, Szaitzné Gregorits Anna: Szabadon, játékosan, örömmel (Budapest 2003.)
- Drámajátékok Óvodásoknak (Veszprém 2003.)
- Dr. Hegyi Ildikó. Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban (Budapest, OKKER 1998.)
- Dr. Kovács György – Dr. Bakosi Éva: Játék az óvodában (Debrecen 1995.)
- Dr. Kovács György – Dr. Bakosi Éva: Óvodapedagógia (Debrecen 2004.)
- Kövér Sándorné Dr.: Helyi Óvodai programok beválási vizsgálata (Hajdúböszörmény 2001.)
- Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel (Szolnok 1996.-2002.)
- Óvodai Nevelés folyóirat számai
- Dr. Tótszóllósné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában
- Az óvodáskor fejlesztőjátékai (OKKER 1998.)
- Dankó Ervinné dr.: Az óvodai irodalmi nevelés kérdései korunkban
- Csoma Gyula: Pszichológiai alapismeretek (1995.)
- Fábíán Katalin: Tevékenységközpontú Óvodai Program(1998.)
- B. Méhes Vera: Az óvónő és az óvodai játék (1982.)
- Bakonyi Anna: A család, mint óvodahasználó meghatározó szerepe a gyermeknevelésben
- Forrai Katalin: Ének-zene az óvodában
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvei
- Sajátos nevelési igényű gyermekek speciális fejlesztőprogramja
- Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan (Gondolat Kiadó Budapest 1978.)
- Dr. Páli Judit: Játék, tanulás, játékos tanulás
- Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában (Alex-Typo Kiadó 1992.)
- Salamon Jenő: Az értelmi fejlődés pszichológiája (Gondolat Kiadó 1983.)
- ÓVODAI NEVELÉS KOMPETENCIATERÜLET. ELMÉLETI ALAPVETÉSEK. ÓVODAI KOMPETENCIA TERÜLET –Tématerv javaslatok (Tűz, Víz, Föld, Levegő)
- Fehér Anna. Játszunk? Természetesen! - A Világ befogadásának elérhetősége 1.
- Reikort Ildikó: Zenevarázs. - A Világ befogadásának elérhetősége 2.
- „Jó gyakorlat” Kiskőrös-„Nap-tár-ház, avagy óvodások szociális, kognitív és személyes kompetenciájának alakítása, egy egyszerű eszköz-a naptár segítségével.
- „Jó gyakorlat” Balástya : Korszerű módszerek az óvodapedagógiában

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

MELLÉKLET: Kötelező (minimális) felszerelés és eszközjegyzék

1. számú melléklet

ESZKÖZLISTA

az óvodai nevelőmunkát, a kompetencia alapú nevelést

segítő játékok és egyéb eszközök

készült a 11/1994. (VI. 8.) MKM

*a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről
rendelet alapján*

I. Játékok, játékeszközök

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
1. Különféle játékformák eszközei		
Mozgásos játékok eszközei		
kültéri mászóka	1 db csoportonként	EU- szabványos
kültéri hinta	1 db csoportonként	EU- szabványos
kültéri mérleghinta	1 db csoportonként	EU- szabványos
kosárállvány	1 db óvodánként	
focikapu	2 db óvodánként	
kültéri csúszda	1 db csoportonként	EU- szabványos
beltéri többfunkciós mászóka (Greiswald, Tinikondi, ...)	1 db óvodánként	
beltéri hinta	1 db csoportonként	
beltéri csúszda	1 db csoportonként	
labdák (lég, marok, foci, kosár, ...)	25-25 db óvodánként	
ejtőernyő	1 db csoportonként	
Szerepjáték eszközei		
baba és kellékei	4 db csoportonként	
babakocsi	2 db csoportonként	
babaház és berendezése	1 db csoportonként	
vasaló és vasalódeszka	1 db csoportonként	
eladó pult és bolti termékek	1 db csoportonként	

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

bevásárló kosár	3 db csoportonként	
mini konyha és berendezései	1 db csoportonként	
fodrászos kellékek	1 db csoportonként	
orvosi táska	1 db csoportonként	
vár katonákkal	1 db csoportonként	
barkácskészlet	1 db csoportonként	
autó (dömper, daru, tűzoltó, mentő, rendőrségi, traktor)	20 db csoportonként	
autópálya	1 db csoportonként	
vasúti készlet	1 db csoportonként	
állatok (házi, vadon élő, állatkerti, vízi, ...)	1-1 db csoportonként	
homokozó készlet (lapát, gereblye, vödör, dömper, daru)	1 db csoportonként	
talicska	3 db csoportonként	
közlekedési tábla, lámpa	10 db óvodánként	
horgászós	1 db csoportonként	
Építő-konstruáló játékok		
faépítő készlet	2 db csoportonként	
Legó készlet	2 db csoportonként	
Fogaskerekek	1 db csoportonként	
szivacsépítő	1 db csoportonként	
tüske építő	1 db csoportonként	
Szabályjátékok		
„Játszva megismerjük” társasjátékok	5 db csoportonként	
Figurix	1 db csoportonként	
Colorama	1 db csoportonként	
Ki nevet a végén?	1 db csoportonként	
domino	1 db csoportonként	
sakk	1 db csoportonként	
mesekártya	3 db csoportonként	
Dramatizálás és bábozás eszközei		
fejmaszkok	15 db óvodánként	
jelmezek	15 db óvodánként	
kesztyűs bábkészlet	1 db csoportonként	
ujjbáb készlet	1 db csoportonként	
bábparaván	1 db csoportonként	
Meseládikó	1 db csoportonként	Kompetencia
Barkácsolás eszközei		
olló (gyermekkézre jobbos és balos)	25 db csoportonként	
ragasztó (kenőfejes, és folyékony tubusos)	25 db csoportonként	
ragasztópisztoly (pedagógusnak)	1 db csoportonként	

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

szövevény	5 db csoportonként	
természetes anyagok (vessző, hánacs, filcgyapjú)	25 gyermek számára	
2. Mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök		
- tükör (min. 1x1 m)	1 db csoportonként	
- bordásfal	1 db csoportonként	
- tornaszőnyeg	1 db csoportonként	
- mozgásfejlesztő modul készlet (alagút, masszázst,)	1 db óvodánként	
- akadálykészlet (bolyák, karikák, rudak,	1 db csoportonként	
- Mozgáskotta készlet	1 db csoportonként	
- trambulín	1 db csoportonként	
- tornakarika	1 db csoportonként	
- ugráló labda	1 db csoportonként	
- lépegető teknős	1 db csoportonként	
- görkorcsolyák, vagy gördeszkák	10 db csoportonként	
- szalagok	25 db csoportonként	
- Ayres eszközök (billenőrács, háló, rugós deszka, ...)	1-1 db csoportonként	
- ugrálókötél	25 db csoportonként	
- kör- és húzókötel	1-1 db óvodánként	
- tornapad 2 m	4 db óvodánként	
- roller, tricikli, bicikli	10 db óvodánként	
- testhenger, hordó	3 db óvodánként	
- talpérezékelő ösvény, kavicsok készlet	1-1 db óvodánként	
3. Ének, zene, énekes játékok eszközei		
ritmushangszer készlet (dobok, triangulumok, cintányérok, kasztanyettek, ritmusbotok, metallofon, ...)	1 db óvodánként	
- zongora, gitár	1 db óvodánként	
- furulya	1 db pedagógusonként	
- CD-lejátszó hordozható	1 db csoportonként	
- zenei CD-lemezek	15 db csoportonként	
- néptánc ruha	25 db óvodánként	
4. Az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei		
- képes mesekönyvek, leporellók, verses kötetek	100 db csoportonként	
- Activity	1 db csoportonként	
- Diavetítő	1 db óvodánként	
- vetítívászón	1 db óvodánként	
- diafilmek	30 db óvodánként	
5. Értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a		

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök		
- formaegyeztető játék	1 db csoportonként	
- Montessori torony	1 db csoportonként	
- kirakó (puzzle)	5 db csoportonként	
- mozaik játék	2 db csoportonként	
- homokozó és vizes asztal	1 db csoportonként	
- mérlegelő	1 db csoportonként	
- tapintós játékok (dominó, torony, kocka)	2 db csoportonként	
- tapintó	1 db csoportonként	
- talpérezkelő	1 db csoportonként	
- Montessori csengőkészlet	1 db csoportonként	
- memória játék	5 db csoportonként	
- dominó	2 db csoportonként	
- Testjáték	1 db csoportonként	
- kézvezető játék	2 db csoportonként	
- Mi hiányzik?	1 db csoportonként	
- lottó játék	2 db csoportonként	
- mozaik kirakó	2 db csoportonként	
- párosító játék	2 db csoportonként	
- logikai készlet	1 db csoportonként	
- Logico játékok	1 db csoportonként	
- Okos kocka	1 db csoportonként	
- abakusz	5 db csoportonként	
- kétkarú mérleg	1 db csoportonként	
- mágneses kirakó	1 db csoportonként	
- DVD-k CD-k (hangok, környezet, ..)	5-5 db csoportonként	
- Négyoldalú játszótábla	1 db csoportonként	
6. Ábrázoló tevékenységet fejlesztő (rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka) anyagok, eszközök		
rajzolás eszközei, anyagai		
- színes ceruza készlet (három oldalú is)	10 db csoportonként	
- rajzlap	50 db gyermekenként	
- grafit ceruza	1 db gyermekenként	
- zsírkréta, marokkréta, porkréta, olajkréta, üvegkréta,..)	10 db csoportonként	
- üvegkréta	10 db csoportonként	
- filctoll készlet	10 db csoportonként	
- rajztábla	10 db csoportonként	
festés eszközei, anyagai		
- 12 színű gombfesték	10 db csoportonként	
- 12 színű tempera	10 db csoportonként	

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

- festőecset és henger	25 db csoportonként	
- festőköpeny	10 db csoportonként	
- ujjfesték készlet	10 db csoportonként	
- 12 színű üvegmatrica festék	10 db csoportonként	
- fóliák üvegfestéshez	10 db csoportonként	
- festőállvány	1 db csoportonként	
- festményszárító állvány	1 db csoportonként	
mintázás eszközei, anyagai		
- agyag	10 db csoportonként	
- gyurma (plasztilin, só-liszt, hőre keményedő)	10 db csoportonként	
- filcgyapjú	25 gyermek számára	
- gyurmakés	10 db csoportonként	
- agyagkinyomó szett	1 db csoportonként	
- gyurmatábla	10 db csoportonként	
képalakítás		
- magvak, természetes anyagok	gyermek számára	
- kartonok	minden gyermek számára	
- színes papírok	minden gyermek számára	
- mintalyukasztó	5 db csoportonként	
kézimunka		
- tű	5 db csoportonként	
- cérna	minden gyermek számára	
- szövőkeret	5 db csoportonként	
- fonal	minden gyermek számára	
- színes gyöngyök	minden gyermek számára	
- textil	minden gyermek számára	
7. A természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését, a környezetvédelemre nevelést elősegítő eszközök, anyagok		
- élősarok állvány	1 db csoportonként	
- akvárium vagy terrárium	1 db csoportonként	
- távcső	1 db csoportonként	

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

- mikroszkóp szett	1 db csoportonként	
- nagyító, nagyító doboz	1 db csoportonként	
- szelektív hulladékgyűjtő	1 db helyiségenként	udvari nagy gyűjtővel
- időjárás állomás	1 db óvodánként	
- esőmérő	1 db óvodánként	
- iránytű	1 db óvodánként	
- szélmérő	1 db óvodánként	
- vízi játék és komplexum	1-1 db óvodánként	
8. Munka jellegű tevékenységek eszközei		
- takarítóeszközök (gyermek méretű seprű, lapát, felmosó)	1-1 db csoportonként	
- kerti szerszámok (gyermek méretű kapa, gereblye, ásó, lapát, talicska, locsoló)	3-3 db óvodánként	

2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök

DVD lejátszó	1 db óvodánként	
televízió	1 db óvodánként	
HIFI-torony erősítővel és hangfalakkal, mikrofonnal	1 db óvodánként	rendezvényekre
notebook	1 db csoportonként	pedagógusoknak
digitális fényképezőgép	1 db csoportonként	
digitális kamera	1 db óvodánként	
egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések		
- hintaló	2 db óvodánként	
- alagút, bújóső	2 db óvodánként	
- kézvezető játék	2 db óvodánként	
- fűzőgető, válogató játék	2 db óvodánként	
- forgófotel	2 db óvodánként	
- kagylószék	2 db óvodánként	
- hintaszék	2 db óvodánként	
- masszázslabda (5,8,15, 40 cm)	2 db óvodánként	
- relax labda (85 cm)	2 db óvodánként	
a fogyatékoság típusának megfelelő, a tanulási képességet fejlesztő eszközökkel	szükség szerint	évente átdolgozni
fogyatékos gyermeket nevelő óvodában; a nevelési	szükség szerint	évente átdolgozni

Csigabiga Óvoda
Nevelési Program
Üllés

programban foglaltak szerint		
Fogyatékos gyermekek nevelésének egyéb speciális eszközei		
1. Beszéd fogyatékosok		
Tükör 120x180 cm	1 db óvodánként	szükség szerint
Logopédiai alapkészlet	1 db óvodánként	szükség szerint
2. Hallási fogyatékosok		
dallamíró	1 db óvodánként	szükség szerint
hallásvizsgáló és hallókészülék tesztelő felszerelés	1 db óvodánként	szükség szerint
vezetékes vagy vezeték nélküli egyéni, illetve csoportos adó-vevő készülék	1 db óvodánként	szükség szerint
a különböző nyelvi kommunikációs szinteknek megfelelő kifejezések képi megjelenítésére alkalmas elektronikus információhordozó	1 db óvodánként	szükség szerint
nyelvi kommunikáció vizuális, auditív megjelenítésének ellenőrzésére alkalmas eszköz	1 db óvodánként	szükség szerint
szurdologopédiai eszközök	1 db óvodánként	szükség szerint
3. Látási fogyatékosok		
olvasótelevízió	1 db óvodánként	szükség szerint
hatrekeszes doboz, gombás tábla, szöges tábla, csörgő labda	1 db óvodánként	szükség szerint